08
17. JUNI 2022
ÅRGANG 122

TRO & MISSION

TEMA:
PARTNER I MISSION
> SIDE 22

JULIA HAVDE ALDRIG PRØVET AT BEDE. HENDES GYMNASIEVENNER **VISTE HENDE HEN TIL GUD**

> SIDE 10

LAURA OPLEVEDE, AT MANGE BLEV HELBREDT I CAMBODJA
> SIDE 6

LM I KVISTGÅRD INVITERER HELE BYEN 3 GANGE OM ÅRET
> SIDE 20

150 GLADE JUNIORER PÅ LANDSSTELTLEJR
> SIDE 18

BØGER TIL SOMMERFERIEN

NY ROMAN AF LYNN AUSTIN

Lohse | 432 sider | 299,95 kr.

Den tyske besættelse af Holland kaster tre kvinder ind i en verden af konstant usikkerhed og svære valg. Hver især må de kæmpe for frihed, retfærdighed og ren overlevelse.

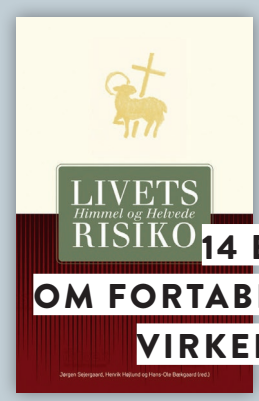

14 BIDRAG OM FORTABELSENS VIRKELIGHED

Lohse | 208 sider | 249,95 kr.

»I en bagvendt opbyggelighed bliver de forskellige perspektiver på fortabelsen en indirekte forkyndelse af frelsen i Jesus Kristus, både fordi han frelser os fra netop fortabelsen, men også fordi dommen er et opgør med al ondskab.«

HENRIK NYMANN ERIKSEN

UNGDOMSROMAN

Lohse | 272 sider | 249,95 kr.

Det er skønt at være ung! Og samtidig er der så mange muligheder og valg.

Pernille og hendes jævnaldrende forsøger at navigere i ukendt land, mens de kæmper med forelskelser, relationer, perfekthedskrav og tro.

Forlagsgruppen Lohse | 7593 4455 | lohse.dk

WWW.LIVOGJOB.DK

LivogJob Fonden S/I

Afdelingsleder til LivogJob Fonden

På LivogJob i Stubbekøbing har vi brug for en afdelingsleder, der kan være med til at udvikle STU uddannelsen med kvalitet, dokumentation og synlighed.

Om jobbet: Alle unge på STU har individuelle planer og mål, der skal omsættes til en konkret undervisning, som kan motivere de unge og hvor progressionen efterfølgende kan beskrives og dokumenteres. Det vil være din opgave at strukturere dette i samarbejde med dine kolleger, ligesom du også selv skal undervise. De fleste unge har også et botilbud på LivogJob, og du vil også indgå i dette med vagter, mm. Stillingen ønskes besat d. 1. august eller snarest derefter. Løn og ansættelsesvilkår i henhold til overenskomst med Uddannelsesforbundet.

Om dig: Du er uddannet lærer eller lign. og er god til at organisere og have overblik. Du bliver glad, når du gør dine kolleger gode, og du kan vejlede dem i undervisningsdidaktik til unge med særlige behov. Du er god til skriftligt arbejde og du kan være med til at udvikle kvaliteten af dette, så det svarer til de stigende forventninger fra kommunerne, der visiterer unge til os.

Om os: Vi er en selvejende institution, der er oprettet af Luthersk Mission. Vi er engageret i lokalområdet, hvor vi bidrager med blomster, genbrug mm. Vi har et kristent værdigrundlag, og det er vigtigt for os, at vores nye kollega også har ejerskab for det.
For yderligere oplysninger kontakt leder Jørgen Sulkjær på 30735600.
Ansøgning med relevante bilag skal være os i hænde sendes senest d. 23. juni, og sendes til LivogJob Fonden, Hans Egedesvej 5, 4850 Stubbekøbing eller på mail js@livogjob.dk

INDHOLD

06 Volontør: Det var så vildt, at min hjerne ikke kan forstå det

10 PORTRÆT
Julia kendte ikke noget til kristendom, men gymnasievenner viste hende hen til Gud

18 **LM RUNDT**
> Landsteltlejr med stor byggeaktivitet
> I Kvistgård har LM'erne stor succes med at invitere folk fra byen

22 **TEMA: PARTNER I MISSION**
> LM kan blive fødselshjælper for mere mission
> Vi medvirker til, at Guds ord spredes
> LM vil aflønne peruanske præster
> Som missionær er jeg ikke chef
> Lær godt samarbejde af Jesus

30 **KIRKEN VERDEN RUNDT**

33 **NYT FRA LM**

34 PORTRÆT
Vi er en støtte for både lokale og danske kolleger

35 Jeg får hjælp til at kæmpe mod synden

36 Sara lærer tidligere prostituerede om tilgivelse

38 Læseoplæring af masaier giver livskvalitet og jobmuligheder

43 Jeg glæder mig over mange præstekolleger

NICKLAS LAUTRUP-MEINER
KOMMUNIKATIONSLEDER
NLM@DLM.DK

INTERESSANT DIAGNOSE – KATASTROFAL BEHANDLING

I en ny bog argumenterer tre forfattere for at afskaffe folkekirkens bekendelsesskrifter, der grundlæggende ser mennesket som synder og Gud som ond. I stedet mener forfatterne, som man kan læse på side 32 i dette magasin, at det er bibelsk først og fremmest at se mennesket som skabt i Guds billede. Sådan prædikes det også allerede mange steder i folkekirken, og det passer bedre til danskernes forståelse af verden, lyder det.

Der er meget lidt godt at sige om bogens teologi. Forfatterne hævder alles frelse, afviser fortabelsen, omdefinerer frelse til at handle om samspillet mellem mennesker og kalder synd "mangel på godhed, mangel på guddommelighed". Alt sammen synspunkter, som det er svært at se, hvordan man kan kalde bibelske.

Men forfatterne stiller en både interessant og bekymrende diagnose af folkekirken. Mange præster forkynder ikke og tror ikke på bekendelsesskrifterne, hævder de. Den diagnose er interessant, fordi den ikke kommer fra den kritiske position, som LM og andre på folkekirkens højrefløj har. Diagnosen er interessant, fordi den tværtimod kommer fra det, der vel nærmest er stik modsatte fløj. Det giver støtte til højrefløjens kritik. Samtidig er diagnosen bekymrende, fordi den – hvis den er korrekt – også kan give rygstød til en bevægelse endnu længere væk fra det lutherske ståsted.

Fra en isoleret LM-vinkel er det også tankevækkende, at forfatterne påpeger, at luthersk kristendom først og fremmest taler om mennesket som synder og overser dets høje værdi som skabt i Guds billede. Vi kender problemet i LM – om end det mest er historisk. Vi har også været bærere af en forkyndelse, der i ringe grad talte om menneskets storhed. I dag er risikoen måske snarere den modsatte: at vi glemmer at forkynde, at synden gennemtrænger mennesket fuldstændigt og bringer det på afstand af Gud.

Men at forkaste de lutherske bekendelser er ikke den rette opfølgning på diagnosen. Det lutherske syn på menneskets syndighed er bibelsk. Det skal også forkyndes i dag. Men vi må fastholde Bibelens dobbelte budskab: at mennesket både er en synder, og at Gud har gjort mennesket "kun lidt ringere end Gud" (Salme 8,6).

FOTO: NOREA

ANETTE HAR ARBEJDET 20 ÅR FOR NOREA

Den 25. maj fejrede kollegerne i Haderslev, at Anette Jensen har været ansat i Norea Mediemission i 20 år.

Anette har mange forskellige opgaver som informationsmedarbejder, men brænder særligt for arbejdet med "Kvinder med håb", som hun har været dansk koordinator for i mange år.

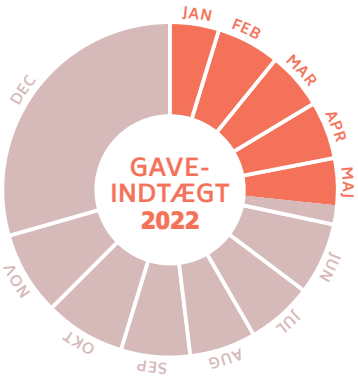

TAK FOR GODE GAVEINDTÆGTER I ÅRETS START

Med udgangen af maj har LM modtaget 4,58 millioner kroner i gaver. Det er over en fjerdedel af årets budgetterede gaver.

LM ser frem til, at de gode gaveindtægter fortsætter hen over sommeren. Der er hårdt brug for pengene, så arbejdet med at gøre frelsen i Jesus kendt kan fortsætte – både i Danmark og internationalt.

FOTO: PETER KR. H. BECH

NÆRRADIO STOPPER OG **OVERGÅR TIL NOREA**

Københavns Nærradio stopper i sin nuværende form den 30. juni og bliver en del af Norea Mediemission.

Derfor blev der afholdt en reception i radioens lokaler på Kirkegårdsvej på Amager den 21. maj. Her blev der sagt farvel til de to ansatte Viggo Wiwe og Jan Nørgaard.

Omkring 30 personer deltog i receptionen, hvor nærradioens formand Jørgen Engell-Kofoed fortalte om muligheden for, at man fortsat kan høre kristen, dansk radio via internettet – også fra København.

Norea Mediemission arbejder nemlig på at ansætte en halvtidsmedarbejder, der skal koordinere, at der fortsat kan optages programmer i København.

FOTO: KARIN BORUP RAVNBORG

MEDARBEJDERKONFERENCE: 59 NATIONALE MEDARBEJDERE FIK TANKET OP TIL TJENESTEN DEN 7.-9. JUNI PÅ LM'S LEJRCENTER HVIDEKILDE I NORDSJÆLLAND.

FOTO: HELGE PAULSEN

AFDELINGSMØDE MED GOSPEL OG BÅL

Den 21. maj begyndte en ny tradition i Østjyllands afdeling: En kombineret generalforsamling og eftermiddag med aktiviteter for hele familien.

Omkring 75 personer deltog i arrangementet på Virksund Kursuscenter, hvor der var forkyndelse ved LMBU's landsleder Ivan Jakobsen og lovsang ved musikkonsulent Laila Poulsen først på eftermiddagen.

Efter kaffe kunne børn og juniorer komme på løb og lave bål eller synge gospel, mens de voksne var til afdelingens generalforsamling og kom med input til LM's missionsstrategi.

Der findes værre missionærer end os. Vi har en af dem i Bibelen – Jonas. Hvis Gud kan bruge ham, kan han også bruge os.

CHRISTIAN RASMUSSEN, GENERALSEKRETÆR I KFS.

FOTO: SOLGÅRDEN

KOLLEGIEDRENGE I CAMBODJA SPILLER NU I FODBOLDTRØJER FRA SOLGÅRDEN

Efterskolen Solgårdens logo pryder trøjerne på forboldholdet fra det kristne kollegium i Siem Reap. Trøjerne er en del af overskuddet fra efterskolens indsamling til missionsarbejdet i Cambodja.

FOTO: KAJA LAUTERBACH

SOL, FROKOST OG FESTLIGT SAMVÆR VED PINSESTÆVNE PÅ HVIDEKILDE

"På den første kristne pinsedag i Jerusalem fordelte Helligånden sig på *alle* disciplene. På samme måde får alle, der kommer til tro på Jesus, Helligånden," sagde lærer Andreas Peters-Lehm i sin forkyndelse ved pinsestævne på lejrcentret HvideKilde i Nordsjælland.

En fyldt mødesal hørte hans opfordring til at lade Helligånden fylde mere i deres liv, før de nød solen, samværet, frokost og kaffe.

>
Da Laura (nr. tre fra venstre) var med de studerende fra kollegiet på evangelisationstur, oplevede hun blandt andet, at Gud fik en stor tordensky til at forsvinde, da de bad om det.

VOLONTØR: DET VAR SÅ VILDT, AT MIN HJERNE **IKKE KUNNE FORSTÅ DET**

EFTER EN EVANGELISATIONSTUR MED MANGE OMVENDELSER OG HELBREDELSER HAR LAURA **FÅET EN STØRRE TRO PÅ GUD.**

TEKST NICKLAS LAUTRUP-MEINER **FOTO** PRIVAT

"Det var svært at finde en hverdag bagefter. For i sidste uge helbredte Gud blinde, og i denne uge underviser jeg i engelsk. Men jeg kan mærke en større lyst til at dele alt med Gud."

Ordene kommer fra Laura Schulz Mikkelsen, der er volontør for LM i Phnom Penh. Til hverdag underviser hun i engelsk hos organisationen Flame. Men i begyndelsen af maj blev hun inviteret med på en femdages evangelisationstur sammen med studerende fra det kollegium i Cambodjas hovedstad, hvor hun har brugt en stor del af sin fritid, mens hun har været i landet.

Hendes oplevelser på turen har givet hende en ny tro på, at Gud kan gøre alt, og at det nytter at bede til ham.

Turen foregik i samarbejde med norske Normisjon, der aflønner kollegielederen Lysom og hendes mand Sithoun, der har ansvar for en række præster landet over.

DET KAN IKKE LADE SIG GØRE

For den 22-årige dansker var turen mildest talt ud over det sædvanlige. Omkring 370 mennesker ønskede at blive kristne og blive en del af en menighed og mange blev helbredt i løbet af de fem dage, turen varede.

"For mig var det, der gjorde størst instryk, at se en mand, der ikke kunne stå og gå selv, begynde at gå. Det var så stort og vildt, at min hjerne ikke kunne forklare det. Jeg havde set ham tidligere, men selv da han så gik, var det svært at tro på, men jeg var nødt til at acceptere, at det var sket, selvom min hjerne sagde, at det ikke kan lade sig gøre," siger hun.

Hun havde faktisk været ud i at overveje alle mulige andre forklaringer – endda om det kunne være skuespil.

"Men jeg kender jo de her mennesker så godt og har brugt ti måneder med dem. Hende, der bad for manden, spillede jeg kort med for en uge siden. Men jeg kunne ikke helt tro på det, og bad 'Gud, du må vise mig det igen', og så kom manden gående forbi mig en gang til."

HVEM VIL INVITERE JESUS HJEM?

De mange helbredelser stod ikke alene. Hver dag besøgte gruppen folks hjem, og mange steder fik de lov til at bede sammen med mennesker, der blev frelst. Hver eftermiddag afholdt gruppen et arrangement med musik, dans og drama og mulighed for at vinde præmier. Det største punkt i programmet var den prædiken, som en norsk

^
Nogle oplevede, at de ikke blev helbredt, fordi de havde et særligt armbånd på med snore og perler, der ifølge deres kultur skal beskytte mod onde ånder og sygdom.

præst fra Normisjon holdt. Den handlede om Jesus, der helbreder den blinde ved Jeriko, og om Zakæus.

”Herefter spurgte han, hvor mange, der ligesom Zakæus var klar til at invitere Jesus hjem. Dem, der rakte hånden op, kom op foran, så vi kunne bede for dem og indskrive dem i husmenigheder.”

Der var mange, der gerne ville være kristne og snakke med gruppen om tro. Det er ikke unormalt i Cambodja, siger Laura, der løbende fik oversat, hvad der foregik, men også forstod enkelte af de ting, som folk bad om forbøn for.

Selv brugte hun meget tid på at bede i baggrunden for de andre, men hun fik også selv mulighed for at bede for en kvinde, da de en dag besøgte hendes hjem:

”Når man ikke kender konteksten, man skal dele evangeliet i, kan det være svært, så jeg måtte stole på, at Gud ville give mig de ord, jeg skulle sige. Og det gjorde han. Jeg delte en oplevelse, jeg har haft her i Cambodja, hvor en der var syg, blev helbredt efter bøn. Det berørte kvinden meget.”

Hendes oversætter bremsede hende og sagde, at kvinden gerne ville være en kristen. Det var en stor overraskelse for Laura, der ikke mente, hun havde sagt noget særligt eller centralt om troen.

”Men jeg måtte erkende, at Gud havde styr på, hvad netop denne kvinde havde brug for at høre.”

GUD KAN FLYTTE TORDENSKYER

Laura oplevede dog, at der var noget, der stod i vejen for helbredelser og omvendelser på turen.

”Folk blev ikke helbredt, når de havde et særligt armbånd på med snore og perler, der ifølge deres kultur skal beskytte mod onde ånder og sygdom.”

Gruppen fra kollegiet havde meget stor respekt for amuletterne. De vaskede grundigt hænder, hvis de havde rørt ved dem, og flere steder brændte man amuletterne, når folk sagde ja til Jesus. Når armbåndene var kommet af, oplevede nogle af personerne, de bad for, at de alligevel blev helbredt.

Det var ikke kun helbredelser og omvendelser, der prægede turen. Gud sørgede også for godt vejr, fortæller Laura:

”Ifølge vejrudsigten skulle det regne alle dage. Der skulle faktisk være oversvømmelse. Men der kom ingen vand de første dage, kun enkelte dryp. Men bare 200 meter væk var der rigtig meget vand.”

På den fjerde dag så det dog alligevel ud til, at

»

Nogle gange beder man kun, når noget er svært, men nu har jeg lyst til at have Gud med i det hele, for jeg har set, hvor stor han er.

der ville komme regn. En stor tordensky hang over området, og det blæste op til regn.

”Vi vidste, at hvis det begyndte at regne, ville alle gå hjem. Så vi bad om godt vejr og kiggede derefter op. Tordenskyen var helt væk, og vi kunne slet ikke se den. Der var kun gået to minutter, men nu var det solskin og godt vejr. Om eftermiddagen hørte vi så igen, at der bare 200 meter væk var faldet virkelig meget regn.”

”Nogle gange, når folk har sagt ’Gud kan flytte bjerge’, har jeg tænkt, at det var en overdrivelse. Nu tror jeg på det. Vil Gud flytte bjerge, så gør han det. Og det giver mig en enorm ro.”

JEG VIL HAVE GUD MED I DET HELE

For Laura har turen betydet, at hun med egne ord har fået ”en sund gudsfrygt”. Hun har oplevet, at Gud vil bruge hende, når hun beder ham om det. Den bøn vil hun gerne holde fast i og slippe kontrollen og spørge Gud, hvilken vej han vil, hun skal gå med sit liv.

”Nogle gange beder man kun, når noget er svært, eller man mangler noget, men nu har jeg lyst til at have Gud med i det hele, for jeg har set, hvor stor han er.”

Hun har også fået øjnene op for, at man ikke bare skal bede om småting.

”Gud kan helbrede en blind. Ikke bare for 2.000 år siden, men i dag. Jeg vil gerne tage det med mig hjem, at jeg også beder for de store ting. For Gud kan også gøre mirakler i Danmark.” ■

LM'S KOLLEGIER I CAMBODJA

- I 2007 åbner LM et kollegium for piger i Phnom Penh. Det bliver overtaget af norske Normisjon i 2014, der i forvejen driver et kollegium for unge mænd.
- I 2014 åbnede LM et kollegium i Siem Reap for både piger og unge mænd.
- I 2021 åbnede LM et kollegium i Battambang for piger.

VIL DU VÆRE MED TIL AT STØTTE KOLLEGIEARBEJDET?

Giv en god gave på MobilePay 66288 eller via dlm.dk/støt. Mærk din betaling "kollegie".

"Bank på, så skal der lukkes op for jer", står der i Julias konfirmationsvers. Dengang betød det ikke noget for hende, men nu ved hun, at Gud stod klar, da hun endelig søgte ham.

JEG BANKEDE PÅ, OG **GUD LUKKEDE OP**

FOR KUN HALVANDET ÅR SIDEN LÆSTE 20-ÅRIGE JULIA I BIBELEN FOR FØRSTE GANG. NU HAR HUN LIGE AFSLUTTET ET HALVT ÅRS BIBELSKOLE PÅ LMH. **"DET BEDSTE ER AT LÆSE JOHANNES' ÅBENBARING**," SIGER HUN.

TEKST KARIN BORUP RAVNBORG **FOTO** FINN HANSEN, PRIVAT

Det seneste halve år har Julia læst troslære og bibelsk tekstforståelse på Luthersk Missions Højskole (LMH) i Hillerød, som om hun har været kristen hele sit liv.

Alligevel var det først for halvandet år siden, hun bad sin første bøn til Gud, og han kom ind i hendes liv.

”Det har været helt vildt. Det hele er bare gået sindssygt hurtigt lige siden,” siger hun.

SØDE OG SEJE GYMNASIEVENNER

20-årige Julia Rytter Sunesen fra Vanløse kendte ikke noget til tro eller kristendom, før hun i gymnasiet kom til at gå i klasse med en ung kristen fyr, Mads, som kom i Hvidovre Frimenighed, og som hun hurtigt blev venner med. Følelserne udviklede sig til mere end venskab, men Mads gjorde det klart, at han ikke kunne gå videre, for han ville have en kristen kæreste.

”Det kommer ikke til at ske med mig,” måtte Julia sige, og selvom det var hårdt for dem begge, forblev de venner. Julia blev en del af Mads’ vennegruppe af andre kristne unge. Hun blev veninde med Zophia, der ligesom de andre snakkede helt naturligt om Jesus og sagde "Jeg beder for dig", når Julia havde det svært.

”Jeg syntes, det var så mærkeligt, når de sagde det. Hvad kunne jeg bruge det til? Samtidig var de bare de sejeste og skønneste mennesker at være sammen med. Jeg tog også flere gange med dem i kirke, men det var nu mest for at gøre dem glade.”

Under coronatiden i 3.g, hvor meget undervisning foregik online, var Julia flere gange i sommerhus med sine kristne venner. En aften i december 2020 var hun og Zophia ude at gå en tur, og veninden spurgte hende meget direkte: ”Julia, har du egentlig nogensinde prøvet at bede til Gud?”

”Zophia vidste jo godt, at Mads og jeg ikke kunne få hinanden, og hun kendte min frustration. Lige da hun spurgte, rullede jeg bare med øjnene og afviste det. Men næste morgen, da jeg gik en tur alene rundt i sommerhusområdet, begyndte jeg lige pludselig at bede. Jeg knugede hænderne sammen, for det var det, jeg havde lært, man skulle. Mine hænder havde mærker bagefter – så hårdt klemte jeg – og så gik jeg ellers rundt og græd og bad: ’Gud, hvis du er der, så vil jeg faktisk gerne vide det. Er det her rigtigt? Er det de andre, der har fat i den lange ende, eller er det mig?’,” fortæller hun.

Julia kendte ikke en eneste, da hun begyndte på LMH, men har fået nye kristne venner.

”Bagefter var jeg frustreret og også lidt skræmt. Nu havde jeg brugt to et halvt år på at afvise troen konsekvent, og lige pludselig gik jeg der med foldede hænder. Det var bare mærkeligt, og jeg vidste ikke, hvad det betød.”

BRUGTE JULEFERIEN PÅ AT LÆSE I BIBELEN

Men noget var alligevel sket, for hele den efterfølgende juleferie brugte Julia på at stille sin nysgerrighed og læse i Bibelen. Hun havde fået Det Nye Testamente på hverdagsdansk i en af de kirker, som Mads havde taget hende med

Gud, hvis du er der, så vil jeg faktisk gerne vide det.

JULIAS BØN

Skrevet 11. februar 2021 ud fra hendes konfirmationsvers i Matt 7,7 kort tid efter hun kom til tro:

Gud, jeg søger dig. Jeg banker på din dør og beder om at blive fundet. Fjern sløret fra mine øjne, og lad mig se sandheden. Jeg vil ikke blot sige eller læse dit ord – jeg vil leve i det, jeg vil vide, helt dybt i min sjæl, at det er sandheden. Jeg længes efter og har lyst til et liv med dig. Jeg ønsker at være dit barn og at leve i sandheden – dit ord.

Jeg vil have dig nær, Gud, leve i dig, elske som dig. Lad mig være dit barn og din discipel.

Tak, at du har givet løfter, som jeg må holde dig op på – at når blot jeg søger, vil jeg finde.

Tak, Herre, at du altid har været med mig, at du har været tålmodig, nådig og barmhjertig, selv når jeg har kigget den anden vej, og at du nu står med åbne arme og tager imod mig som dit barn.

Tak, at du giver en chance til, at jeg kan omskrive mit liv til at følge dit ord.

Amen.

"Gud har velsignet mig med en glæde ved at læse i Bibelen, som jeg kan mærke, ikke er en selvfølge, og som ikke alle oplever."

Det første, jeg læste i Bibelen, var Johannesevangeliet. Det var en oplevelse af at blive fanget af ord, jeg ikke selv forstod.

i, og hun downloadede Bibelen og BibelTid som app og brugte læseplanerne og andagterne derfra.

"Det første, jeg læste i Bibelen, var Johannesevangeliet. Det var virkelig nogle vilde ord, når man er helt ny i troen. Jeg slugte dem råt: *'Den, der kommer til mig, vil jeg aldrig vise bort'* og *'Ingen kommer til Faderen uden ved mig'*. Det var en oplevelse af at blive fanget af ord, jeg ikke selv forstod, men samtidig en følelse af, at det var noget, jeg ikke ville være foruden."

Det meste af den jul sad Julia på sit værelse og læste i bibelappen, og om aftenen var det i al hemmelighed med en lommelygte under dynen, så hun kunne lægge telefonen fra sig, hvis hendes forældre eller søstre kom ind.

"Det jeg læste, vakte så mange følelser i mig, som jeg ikke forstod. Jeg græd hele tiden og kunne ikke forklare det over for andre."

På en sommerhustur med Zophia i januar måned kom Julia til at sige "os kristne" i en sætning, og de to bad også aftenbøn sammen. Det var, som om hun følte sig mere og mere hjemme sammen med Gud. Nogle uger senere stoppede alle følelserne brat til Julias store overraskelse.

"Når jeg prøvede at bede og læse i Bibelen, var jeg hverken glad eller trist. Jeg følte ingenting. Det var ret vildt og også lidt skræmmende, men i samtale med Gud og andre gik det op for mig, hvad der skete. Det var, som om Gud sagde til mig: 'Det er nu, du lærer, at jeg ikke er en følelse. Du skal ikke stole på dig selv. Du skal stole på mig.' Fra det øjeblik begyndte troen lige så stille at blive bygget op som et fundament inden i mig."

KONFIRMATIONSVERSET BLEV HENDES YNDLINGSCITAT

Julia delte oplevelsen med sine kristne venner, som selvfølgelig var meget glade på hendes vegne. I slutningen af februar 2021 blev hun og Mads kærester og har været det lige siden.

"Det var så vigtigt for mig, at hvis jeg blev kristen, skulle det ikke være på grund af ham, men fordi livet med Gud er sandheden og det, jeg vil bygge mit liv på. Der gik to måneder og 16 dage, fra jeg bad første gang, til vi blev kærester. Det var virkelig ikke lang tid. Men det var det, som det krævede, før jeg af hjertet kunne sige, at det skulle være os to."

Sammen med den nyfundne tro havde Julia naturligt nok masser af spørgsmål, og hun blev taget rigtig godt imod af Mads' og Zophias forældre, som viste stor åbenhed.

"Jeg følte mig jo lidt anderledes, og der var så mange ting, jeg undrede mig over: Hvad er Treenigheden? Skal man faste op til påske? Hvordan fejrer man pinse? Jeg ville ikke gøre hans forældre forlegne og stille en masse spørgsmål, som de ikke kunne svare på. Men de var helt cool, og hans mor sagde bare, hvis der var noget, hun ikke vidste: 'Så læser vi sammen i Bibelen og finder ud af det.' Jeg følte, de satte pris på mine spørgsmål, fordi vi fik noget ud af det sammen."

Julias tegning af døren minder hende om, hvordan Gud "stod og ventede uden for døren" den dag i december 2020, hvor hun valgte at søge ham.

> Jeg håber, mit eget vidnesbyrd om, hvordan jeg er kommet til tro, ikke bare må være min historie, men en del af Guds frelseshistorie.

Hendes egen familie bakkede hende også op, selvom de i starten ikke helt forstod, hvad der skete med hende. Efter lidt tid kunne de mærke den glæde, det gav hende at tro på Gud. I studentergave gav de hende en studiebibel, som hun havde ønsket sig, og hendes mor gav hende en ørering med kors.

Halskæden med kors har hun fået af Mads i fødselsdagsgave. Indeni er indgraveret de kendte vers fra Matt 7,7: Bed, så skal der gives … – hendes konfirmationsvers, som nu, efter hun er kommet til tro, har fået en meget dybere betydning og er blevet hendes yndlingscitat fra Bibelen.

HJÆLP TIL NYE BIBELLÆSERE

Til inspiration er her eksempler på de læseplaner, Julia læste som ny i troen:

- Ikke besluttet endnu?
- Begynd en relation med Jesus
- Dit livs største beslutning
- Jesus, jeg behøver dig

(fra bibelappen HolyBible)

"De udtrykker den trosvandring, jeg har været på. Jeg har lavet en tegning af en dør som et fantastisk billede for mig på, hvordan Gud stod og ventede uden for døren den dag i december, hvor jeg valgte at søge. Når jeg ser tilbage, er det et stærkt bevis på, at han har været med mig hele vejen."

STILLEDE 13 SPØRGSMÅL I TIME PÅ LMH

Sidste sommer var Julia med Mads og Zophia på sin første kristne lejr på Ung Uge på Virksund Bibelcamping. Her var der reklame for LMH og en konkurrence om at vinde en mobil blandt dem, der meldte sig til et højskoleophold. Med et lille skub fra Mads tilmeldte Julia sig forårsholdet 22, og efteråret brugte hun på at tjene penge.

"Det har været så fedt at være på LMH, og selvom jeg ikke kendte én eneste, har jeg fået nye kristne venner. Det har været intenst med undervisningen. Det bedste var bibelfagene og særligt Johannes' Åbenbaring. Jeg har suget alt det til mig, som jeg kunne få."

Der er stadig mange ting om troen, som Julia ikke forstår, og under en spørgetime på LMH, hvor man anonymt kunne aflevere sedler med spørgsmål, præsterede hun at stille 13 spørgsmål til læreren. Heldigvis har hun ikke følt sig ene om at undre sig, da de andre elever også har stillet mange spørgsmål i timerne.

"Selvom man er opvokset i et kristent hjem, forstår man stadig ikke alting. Det har virkelig været en trøst for mig. Og så har Gud bare velsignet mig med en glæde ved at læse i Bibelen, som jeg kan mærke, ikke er en selvfølge, og som ikke alle oplever."

I gymnasiet var Julia meget optaget af kampen mod racisme og ligestilling mellem kønnene. Hun var kendt som den aktivistiske pige, der talte højt imod uretfærdighed. Den passion har hun stadig, men efter hun blev kristen, er hun begyndt at se tingene ud fra Guds perspektiv.

"Jeg har vendt mange spørgsmål med Mads, også nogle, jeg var bange for at stille, og så har han sagt: 'Gud kan forsvare sig selv.' Jeg mangler dog stadig det med tjenestedeling – jeg har brugt hele LMH-opholdet på at prøve at forstå det," siger hun med et smil.

"Men ellers er det gået ret godt med alle mine andre spørgsmål. Retfærdighed og lighed er stadig vigtig for mig, men nu kan jeg bruge Guds kærlighed til at kæmpe for det, og det er bare så meget stærkere end alle de argumenter, jeg kunne finde før."

DRØMMER OM EN KRISTEN FAMILIE

Det næste halve år skal Julia tjene penge til endnu et højskoleophold. Hun og Mads har aftalt, at de sammen tager på LMH til foråret 2023. Ved siden af arbejdet vil hun også gerne være frivillig en dag om ugen sammen med Sebastian Olesen, der leder et projekt blandt muslimer i Vollsmose i Odense.

Hendes største ønske for fremtiden er, at hun må blive ved med at være nysgerrig omkring troen.

"Jeg håber, mit eget vidnesbyrd om, hvordan jeg er kommet til tro, ikke bare må være min historie, men en del af Guds frelseshistorie. Han skabte troen i mig, fordi *han* havde valgt mig – ikke omvendt. Han skal have al æren!"

Julia og Mads blev kærester, efter hun kom til tro. Det var vigtigt for hende, at hun ikke blev kristen på grund af ham, men fordi hun blev overbevist om, at livet med Gud er sandheden og det, hun vil bygge sit liv på.

”Og så drømmer jeg om at få en kristen familie. Jeg er bare lidt bange for at få børn, for jeg vil jo så gerne, at de skal møde Jesus, men jeg ved ikke, hvordan man gør som kristen forælder,” siger hun og fortæller, at hun, mens hun gik på LMH, var med i en juniorkirke for at se, hvordan man oplærer børn i den kristne tro.

”Første gang, jeg hørte børnene synge og bede fadervor, gibbede det i mig. Det var helt vildt smukt. Det var nærmest mit indre barn, der var med dér. Jeg håber sådan, at jeg selv får børn, der møder Jesus, og at jeg finder en kirke – et hjem, hvor jeg kan høre til.” ▪

LANDSTELTLEJR MED STORE BYGGEAKTIVITETER

DER VAR EN VIRKELIG GOD STEMNING, DA JUNIORER INDTOG LM'S PLADS PÅ HADERSLEV NÆS I KRISTI HIMMELFARTSFERIEN.

TEKST KAJA LAUTERBACH **FOTO** KENNETH MERRILD

I Kristi Himmelfartsweekenden den 26.-29. maj var 183 juniorer og deres ledere fra LM-juniorklubber i hele landet på Landsteltlejr. Lejren blev arrangeret af LM Between og fandt sted på Haderslev Næs.

”Juniorerne hyggede sig sammen, og i det hele taget var der en fantastisk ro og en virkelig god stemning på lejren,” siger Dorthe Schmidt, der er between-konsulent i LMBU.

Der var større byggeaktiviteter med rafter end normalt på en Landsteltlejr. Dorthe mener, det skyldes, at lejren for første gang blev holdt over fire dage.

"Juniorerne gider nemlig ikke bygge store ting, hvis de skal pille dem ned meget hurtigt," siger hun.

» Det var rigtig fedt, at vi kunne snakke sammen med de andre klubber. Vi blev rigtig gode venner.

NICOLINE, AALBORG FRIMENIGHEDS JUNIORKLUB

Der blev bygget både karruseller, edderkoppespind, hængekøjer og meget andet af rafter på Landsteltlejr.

En fast tilbagevendende aktivitet på Landsteltlejr er legen "slagmark". Det er noget, alle juniorerne forbereder sig til inden lejren ved at lave for eksempel skjold og "uniformer".

En af gæsterne på lejren var Carolyne Kaddu Rasmussen, der er flygtning fra Uganda. Hun fortalte om, hvordan Gud er med og hjælper gennem alle problemer.

>
85 mennesker deltog, da LM i Kvistgård den 1. maj inviterede byens borgere til Skovbingo. Turen begyndte og sluttede ved missionshusest.

I Kvistgård har LM'erne stor succes med at invitere folk fra byen

DEN LILLE NORDSJÆLLANDSKE LM-KREDS HAR TRADITION FOR AT LAVE ARRANGEMENTER, HVOR HELE BYEN BLIVER INVITERET FLERE GANGE OM ÅRET.

TEKST KAJA LAUTERBACH **FOTO** PRIVAT

"Kvistgård er vores 'Afrika'. Her vil vi gerne være til stede og fortælle om Jesus."

Sådan begrunder Michael Larsen fra LM i Kvistgård, hvorfor den lille kreds gør så meget for at være synlige i byen.

Menigheden har kun cirka 25 medlemmer, der alle er over 55 år, men alligevel har de nedsat et lille udvalg, der arbejder meget på at gøre Kvistgård LM kendt i den lille nordsjællandske by. Det udvalg er Michael med i.

"Vi laver forskellige arrangementer i løbet af året, hvor vi inviterer alle i byen til at være med."

NUMRE TIL BINGOPLADERNE HÆNGER I TRÆERNE

Det seneste arrangement, hvor LM inviterede hele byen, var Skovbingo søndag den 1. april.

Michael Larsen fortæller, at de har holdt Skovbingo hvert forår i 15 år.

"Det er altid en hyggelig eftermiddag med gåtur i skoven, grillmad og masser af snak – og rigtig god tilslutning," siger han.

"Vi begynder med kaffe ved missionshuset, hvor man kan købe en bingoplade. Alle numrene hænger på sedler i træerne langs ruten i skoven, og dem krydser man af, mens man går."

Tilbage ved missionshuset er der grillmad og uddeling af præmier.

GLÆDE OVER AT VÆRE SAMMEN OM NOGET SOCIALT

I ugerne op til Skovbingo-turen havde LM'erne i Kvistgård husstandsomdelt invitationer i byen og delt en invitation på byens fælles facebookside.

I alt havde 85 mennesker taget imod invitationen, og af dem var kun 15-17 fra LM-kredsen.

"Alle de andre, der ikke plejer at komme i missionshuset, havde sagt ja tak, fordi de havde lyst til at være sammen om noget socialt," siger Michael Larsen.

"Nogle havde været med til tidligere arrangementer ud fra missionshuset, men der var også en del, som ingen kendte. Blandt andet nogle tilflyttere."

Han tilføjer, at rigtig mange har kommenteret på den fælles facebookside, hvor hyggeligt og dejligt det var.

Ud over de mange positive kommentarer er der også to personer, der er be-

ARRANGEMENTER, HVOR LM I KVISTGÅRD INVITERER ALLE I BYEN

Hvert år inviterer LM i Kvistgård byens borgere til at deltage i tre arrangementer:

- Skovbingo i april
- Indian Summer i august
- Juletræstænding i november

Vi satte et lille fingeraftryk, og så håber vi at få lejlighed til at fortælle mere om Jesus en anden gang.

gyndt at komme i seniorklubben i LM's missionshus.

SLUTTEDE AF MED INVITATION TIL LM'S NÆSTE ARRANGEMENT

Efter maden var der en kort og enkel andagt.

"Den fyldte ikke ret meget, men vi satte et lille fingeraftryk, og så håber vi at få lejlighed til at fortælle mere om Jesus en anden gang," siger Michael Larsen.

"Vi sluttede af med at invitere til næste arrangement, som er børnefesten Indian Summer til september, hvor LM Kids' bil Boblen kommer."

Der er hverken små børn eller børneklub i LM-kredsen i Kvistgård mere, men de har et stort ønske om at starte børneklub op igen efter Indian Summer-arrangementet, hvor de slutter af med at invitere til børnegudstjeneste i missionshuset.

SYNLIGHED GØR, AT MENNESKER ÅBNER SIG

Michael Larsen fortæller, at de er i stor taknemmelighed til Gud for de muligheder, han giver dem i forhold til de øvrige beboere i byen.

"Vi synes, det er spændende at møde dem, og selv om det ikke er mange, der bekender sig som kristne efter arrangementerne, får vi lov til at se små dryp, hvor folk viser interesse," siger han og nævner igen de to, der vil med i seniorkredsen.

"At vi er synlige i bybilledet, gør også, at mennesker nogle gange åbner sig. For eksempel stod jeg for nylig og fik en øl sammen med min nabo over hækken, og pludselig ville han tale om Jesus."

Han erkender, at de mange arrangementer giver en masse arbejde, men tilføjer, at arbejdsfællesskabet også er med til at tømre LM-kredsen sammen.

"Det er menneskeligt fedt og utroligt motiverende åndeligt. Alle i menigheden bakker op, og det er med til at holde gejsten oppe," siger han. ■

TEMA:
PARTNER I MISSION

LM driver mission i fællesskab med lokale kirker og andre partnere i missionslandene. Sådan har det været længe, men verden står ikke stille, og de lokale i de lande, hvor LM driver mission, er blevet højere uddannet, har fået mere erfaring og har også på andre måder fået flere resurser.

I dette tema ser vi nærmere på, hvordan LM allerede i dag driver mission ud fra en tanke om ligeværdighed og partnerskab, og på, hvordan det internationale missionsarbejde i stigende grad bevæger sig i retning af endnu mere partnerskab.

LM KAN BLIVE **FØDSELSHJÆLPER** FOR MERE MISSION

PARTNERSKABER TAGER LÆNGERE TID, MEN FREMMER HOLDBARHEDEN AF MISSIONSARBEJDET, MENER LM'S GENERALSEKRETÆR.

TEKST NICKLAS LAUTRUP-MEINER **ILLUSTRATION** FREEPIK

LM rimer på mission. I over 130 år har LM sendt eller støttet missionærer i en tjeneste i udlandet. Men formerne er skiftet undervejs. Hvor LM tidligere sendte danskere ud til at stå i spidsen for arbejdet og drive opsøgende missionsarbejde og diakoni, underviser og understøtter missionærerne nu i tæt samarbejde med lokale partnere i højere grad andre til at stå forrest.

Det skifte er naturligt, mener LM's generalsekretær Søren Skovgaard Sørensen, for globaliseringen har givet nye muligheder, og samarbejdskirkerne er vokset i styrke og modenhed. Den udvikling er ikke slut endnu, peger han på og mener, at LM i højere grad også skal lønne lokale frem for kun at sende danskere ud:

"Vi skal i højere grad være ydmyge i mission og være bevidste om, at vi samarbejder med ligeværdige partnere. Vi skal være bedre til at gå sammen med de lokale kirker frem for kun at tænke på at sende missionærer," siger han og understreger tydeligt, at dette ikke betyder, at LM skal holde op med at sende missionærer.

"Der er stadig brug for langtidsmissionærer, men mission i 2022 er meget mere end det."

> »
> Vi skal i højere grad tænke både os selv og dem, vi samarbejder med, som én kirke under Gud – ikke en vestlig kirke, der hjælper en kirke i et udviklingsland.

MISSION SKAL VÆRE PARTNERSKAB

Allerede i dag er det de lokale partneres behov, der sætter en stor del af dagsordenen for LM's missionsarbejde. Generalsekretærens tanker er derfor ikke nye, men LM kan blive endnu bedre til at tænke i partnerskaber, mener han.

"Ser man på historien har LM nogle steder været for selvstændig. Vi skal i højere grad tænke både os selv og dem, vi samarbejder med, som én kirke under Gud – ikke en vestlig kirke, der hjælper en kirke i et udviklingsland."

Konkret kan det betyde, at LM i en periode skal lønne nogle lokale eller give stipendier, så en lokal medarbejder kan blive uddannet.

"Vi har en styrke i økonomi, og de har en styrke i mennesker. Vi må kunne finde sammen i teologi og lære af dem," mener han.

GRYENDE BEVIDSTHED OM MISSIONSKALD

Dér, hvor partnerskabstanken især ligger stærkt hos LM's generalsekretær,

<

Dér, hvor partnerskabstanken især ligger stærkt hos LM's generalsekretær, handler det om at hjælpe og udruste LM's samarbejdskirker til selv at sende missionærer.

handler det om at hjælpe og udruste LM's samarbejdskirker til selv at sende missionærer.

"Der er en gryende selvbevidsthed hos de østafrikanske kirker om, at de skal sende missionærer til andre lande. De kan sende missionærer, der er vant til og villige til at leve under små kår i lande, hvor vestlige missionærer aldrig ville kunne leve, og aldrig ville blive accepteret," peger han på og siger, at det kan være en indgang for mission i den muslimske verden.

Den missionsbevidsthed kan LM godt klappe sig selv på skulderen over, mener han, for LM har været et af de instrumenter Gud har brugt til at frembringe den:

"Vi kan se frugterne af den missionsskole, vi startede i Hawassa, og af missionsorganisationen Mission Society i Addis Abeba, som Promissio har hjulpet frem. Vi vil gerne se det samme ske i Tanzania – og meget gerne ud fra det nye kursuscenter i Iringa."

VI MÅ VENTE LIDT LÆNGERE

I dag arbejder LM både lokalt i Tanzania og fra Danmark på at sikre opbakningen til kursuscenteret fra de øverste instanser i den lutherske kirke i landet. Men processen tager tid, forklarer generalsekretæren, der løbende er i dialog med kirkens præsident. En lille del af Søren Skovgaard Sørensen så gerne, at LM gik i gang med at uddanne missionærer i Iringa i morgen, uanset om den lutherske kirke er med eller ej. Men det ville ikke være langsigtet, erkender han:

"Jeg tror, kirken ønsker at tage kaldet til international mission på sig og være den verdenskirke, som de med deres mange millioner medlemmer er. Men vi må vente på at have hele kirken med og ikke bare Iringa stift, så vi ikke splitter kirken, men skaber et bæredygtigt samarbejde."

Der er teologiske forskelle mellem LM og samarbejdskirkerne i alle LM's missionslande. Det kan skabe bekymring hos generalsekretæren.

"De er stadig unge kirker, hvor evangeliet desværre ofte sammenblandes med lov og krav, men vi må også hvile i, at det er Guds Ånds ansvar at bygge sin kirke – også når vi ansætter eller støtter lokale. I øvrigt har jeg lyttet til bibelundervisning fra lederne i Kenya, Tanzania og Etiopien. Vi har bedt sammen, og jeg oplever, at vi er fælles forankret i troen," siger han og peger på, at kirkerne på en række etiske spørgsmål og i synet på Bibelen ligger meget tæt på LM. ■

VI MEDVIRKER TIL, AT **GUDS ORD BLIVER SPREDT**

LOKALE MEDARBEJDERE ER DET TANDHJUL, DER FÅR SOMA BIBLIA TIL AT DREJE RUNDT. HER FORTÆLLER TRE AF DEM, HVAD DE LAVER, OG HVAD DET BETYDER FOR DEM AT ARBEJDE I SOMA BIBLIA.

TEKST KAJA LAUTERBACH **FOTO** KAJA LAUTERBACH

<

Wilson kører ud med bøger fra Soma Biblia – både til kirker i Dar es Salaam og på bogture i store dele af Tanzania.

WILSON MKUNDA

42 ÅR, SALGSCHAUFFØR OG ANSVARLIG FOR DISTRIBUTIONEN I DAR ES SALAAM

I 2014 blev Wilson Mkunda ansat som chauffør i Soma Biblia. Indtil da havde han arbejdet som chauffør mange forskellige steder og brugt sin fritid til at gå rundt og vidne om Jesus.

”Det var fantastisk at blive ansat et sted, hvor jeg kan bruge al min tid på at udbrede Guds rige – ikke kun om søndagen,” siger han og tilføjer:

”Det er nemlig meget vigtigt at komme ud med Guds ord, så mennesker kan lære Gud bedre at kende.”

Wilsons job falder i to dele.

Han er ansvarlig for Soma Biblias salg i Dar es Salaam, hvor han besøger kunder og finder medarbejdere til at holde bogsalg ved kirkerne om søndagen. Desuden tager han på 14-dages salgsture ud i landet to-tre gange om året. På de ture er LM’s bogvolontør med. De besøger kunder og holder bogsalg ved kirkerne, og så deler de traktater ud på steder, hvor der er mange mennesker samlet.

”Det er en god måde at sprede Guds ord på,” siger Wilson og fortæller, at de også kører til områder i landet, hvor der ikke er mange kristne.

”Det gør, at masser af mennesker i Tanzania, som ellers har langt til bogbutikker, får mulighed for at købe kristen litteratur."

Wilson er rigtig glad for køre på bogture sammen med volontørerne.

”På turene bliver de ’tvunget’ til at lære swahili. Jeg kan nemlig ikke så meget engelsk, men snakker bare løs. Det gør, at de får lettere ved at tale med kunderne,” siger han og tilføjer, at han fornemmer, at volontørerne også er glæde for at være på ture sammen med ham.

Hidaya Usanga er HR-medarbejder i Soma Biblia. Hun er glad for at være med til, at Guds ord kan nå ud til alle i Tanzania.

HIDAYA ADAM USANGA

44 ÅR. HR-MEDARBEJDER

Omkring 40 mennesker. Så mange tanzaniske ansatte er der i Soma Biblia. De arbejder med lagerstyring, salg, praktiske og tekniske opgaver og opgaver inden for økonomi og organisation.

De ansatte er fordelt dels på Soma Biblias hovedkontor i Dar es Salaam og afdelingerne i Iringa, Mwanza, Arusha, Mbeya og Dodoma.

De mange ansatte giver også mange opgaver med registrering af ferie og orlov, løn og kontrakter.

Alt det tager Hidaya Usanga sig af. Hun har en mastergrad i virksomhedsledelse og er ansat som HR-medarbejder. Ud over det tager hun sig også af personalepleje og er assistent for Bent Houmaa Jørgensen, der er direktør for Soma Biblia.

For at kunne give den bedst mulige hjælp til de mange ansatte håber hun, at det snart bliver muligt, at hun kan komme rundt og besøge alle afdelingerne.

”Jeg er virkelig glad over at arbejde i Soma Biblia,” siger hun.

”På den måde kan jeg være med til, at Guds ord bliver spredt i Tanzania – og måske i hele Afrika.”

SUBIRA JOACHIM

26 ÅR. REGNSKABSMEDARBEJDER

Regnskaber for de seks Soma Biblia-butikker fylder en stor del af Subira Joachims arbejdsdag.

”Jeg afstemmer kontiene via et online regnskabssystem, som en volontør lavede for en del år siden. Og så laver jeg daglige og månedlige salgsrapporter, som jeg sender til butikkerne, så de kan følge med i, hvordan det går.”

Subira er nærmest vokset op med litteraturmission. Hendes far var ansat i det norske Scripture Mission og hendes mor i Soma Biblia – begge i Arusha, hvor de stadig bor. Nu er de to organisationer slået sammen, og hendes far er bestyrer af grunden, hvor Soma Biblias forlag ligger, og missionærerne bor.

Selv blev hun ansat i Soma Biblia i Dar es Salaam for lidt over to år siden efter at have været ulønnet praktikant et stykke tid.

Subira er glad for at være regnskabsmedarbejder i Soma Biblia. Men det bedste er at være med til at sælge bøger, siger hun.

Subira er glad for at arbejde med regnskaberne i Soma Biblia, men er ikke i tvivl om, hvad det bedste er.

”Det er at være med som frivillig til at sælge bøger efter en gudstjeneste. At mærke de kristnes glæde over, at vi kommer,” siger hun.

”Som ansat i Soma Biblia er jeg også en del af missionsarbejdet og er med til at række ud, så flere hører Guds ord, og så kristne kan få hjælp i livet med Jesus som deres frelser.”

LM vil aflønne to peruanske præster til nybrudsarbejde

INTERNATIONAL MISSIONSLEDER: LM HAR PENGENE, OG KIRKEN I PERU HAR MANDSKABET. **DÉT ER PARTNERSKAB I MISSION.**

TEKST KAJA LAUTERBACH **FOTO** ROAR STEFFENSEN

<

Gudstjeneste i Tacna, hvor den ene af de to peruanske præster, som LM aflønner, skal arbejde. LM havde missionærer i byen i en årrække i 90'erne og 00'erne.

Fra januar 2023 betaler LM lønnen til to halvtidsansatte præster i Peru.

De to præster, der er ansat af Den evangelisk-lutherske kirke i Peru (IEL-P) vil kirken gerne bruge til evangeliserende arbejde i byerne Cuzco i højlandet og Tacna ved grænsen til Chile.

International missionsleder Christian Lund Pedersen forklarer, at formålet er at hjælpe kirken, så de kan drive evangeliserende arbejde.

”Kirkens økonomi er presset, og de har svært ved at dække lønnen til præsterne,” uddyber han.

”Vi giver i forvejen et driftstilskud til IEL-P, men dette er et ekstra, målrettet tilskud i en tre-årig periode, for at de kan fokusere på nybrudsarbejde dér, hvor de selv ønsker det.”

EN NY MÅDE AT DRIVE MISSION PÅ

Aflønningen af de to evangeliserende præster er en ny måde for LM at drive mission på i Peru, forklarer missionslederen.

”Og så er det udtryk for partnerskab i mission. Vi har større økonomisk styrke end IEL-P, og de har mennesker med sproglig og kulturel indsigt.”

Christian Lund Pedersen understreger, at LM ønsker at støtte kirken i Peru gennem samarbejde.

”Vi skal finde en balance mellem at hjælpe med det, vi tror, kirken har brug for, og så lytte til, hvad kirken selv efterspørger,” siger han.

”Den hjælp, vi giver, skal være noget, de selv ønsker og giver udtryk for, at de har brug for.” ■

I SAMARBEJDET MED **LOKALE MEDARBEJDERE** NÅR VI LÆNGST

LM sender missionærer ud, som kan bidrage med faglighed, erfaring og teologisk viden. Det er godt – men det kan ikke stå alene.

Ved at ansætte lokale kristne rækker de penge, der bliver givet til mission, meget længere. Og samtidig har de lokale en kulturel fordel, som en dansk missionær aldrig vil få.

● Udsendte missionærer
● Lokale medarbejdere

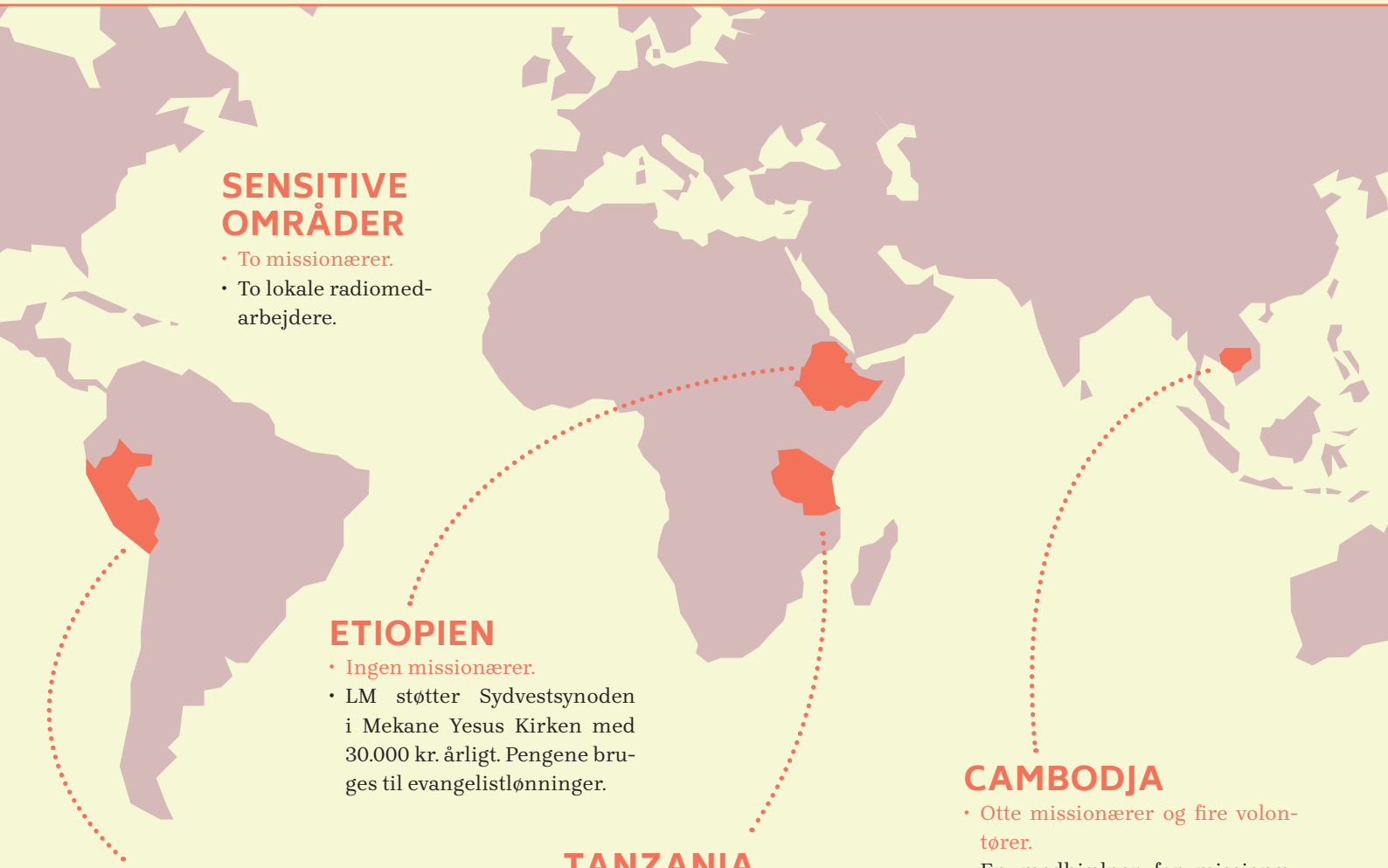

SENSITIVE OMRÅDER

- To missionærer.
- To lokale radiomedarbejdere.

ETIOPIEN

- Ingen missionærer.
- LM støtter Sydvestsynoden i Mekane Yesus Kirken med 30.000 kr. årligt. Pengene bruges til evangelistlønninger.

PERU

- Seks missionærer.
- LM lønner – i samarbejde med Norsk Luthersk Misjonssamband – tre lokale medarbejdere i administrationen.
- LM støtter den lutherske kirke med 115.000 kr. årligt, som bruges til at lønne præster og andre lokale medarbejdere.

TANZANIA

- 11 missionærer og fire volontører.
- 38 ansatte i Soma Biblia.
- En leder af kursuscentret i Iringa.
- Tre ansatte til ledelse, administration og praktiske opgaver.
- LM dækker 95 % af nomadearbejdet MUWA's budget, hvorigennem ca. 10 bibelskolelærere og evangelister bliver lønnet.

CAMBODJA

- Otte missionærer og fire volontører.
- En medhjælper for missionærerne.
- Tre ansatte til at lede kollegierne.
- En evangelist på deltid.
- Et ægtepar, der hjælper med khmer- og engelskundervisning og oversættelse.
- Via et bloktilskud til Countryside Harvest Mission lønnes en præst og 13 deltidsansatte.

Som missionær er jeg ikke chef

CHARLOTTE BECH I TANZANIA SER DET SOM SIN **FORNEMSTE OPGAVE AT VÆRE MEDVANDRER** FOR DEM, HUN ER UDSENDT TIL.

TEKST KARIN BORUP RAVNBORG **FOTO** PRIVAT

”Min primære opgave er at lære en masse om, hvad tanzanierne tænker om det arbejde, jeg udsendes til. Det er jo ikke meningen, jeg skal komme og gøre det på min måde. Det er tanzanierne selv, der skal drive arbejdet videre, og derfor er det nødt til at være noget, de også kan se sig selv i, og som giver mening for dem.”

Sådan sagde missionær Charlotte Bech, inden hun i januar 2021 blev udsendt for LM til et arbejde blandt nomadestammer i Tanzania.

IKKE LÆNGERE CHEFEN

Den 28-årige udsending er selv opvokset som missionærbarn i Tanzania. I dag arbejder hun som projektkonsulent i Den lutherske Kirkes stift i Dar es Salaam, hvor hun hjælper lokale kirker med at nå længere ud – blandt andet til nogle af de omkringboende nomadestammer, som er en meget marginaliseret gruppe i det tanzaniske samfund.

Hun trives godt i samarbejde med lokale evangelister og ansatte og ser sin egen rolle som en, der er med til at bygge bro og skabe relationer – som en resurse ind i samarbejdet.

”Der er sket et skifte i måden, man arbejder på som missionær, fra dengang jeg voksede op i Tanzania. Dengang var missionæren mere projektlederen eller chefen. Sådan er det ikke i dag. Der er sket en kæmpe kompetenceudvikling siden i forhold til uddannelse og globalisering. Det gør, at vi som udsendinge bliver nødt til at lære den måde, man arbejder på her – og også acceptere, at tingene ikke altid bliver gjort på vores måde.”

EN ÆRLIGHED, DER ER SJÆLDEN

Som eksempel nævner Charlotte Bech kirkens kasserer for undervisningsprojektet for nomader.

”Hun er en kvinde, som virkelig har styr på sit kram og ved langt mere om regnskaber og budgetter, end jeg nogensinde kommer til. Hun kan samtale med andre partnere i stiftet på en måde, som jeg ikke kan, og ved, hvordan man driver projekter herude, hvad man plejer at gøre, og hvad vi skal være opmærksomme på i den kontekst,” fortæller hun.

”Og så er hun usædvanlig, fordi hun tør fortælle mig, når jeg laver fejl. Det er en ærlighed, der er svær for mange herude, men jeg arbejder på at skabe lignende relationer, hvor jeg fortæller, at i min kultur fornærmer du mig ikke, hvis du kommer og siger det, som det er.”

SKAL KUNNE UNDVÆRES

Derfor ser missionæren det som en vigtig opgave at være medvandrer og et kristent vidnesbyrd i sin måde at leve med i projekterne på, også når det går dårligt.

”For mig at se er det hele grundlaget for vores arbejde i Tanzania, at vi involverer os – ikke kun professionelt, men også personligt i tanzaniernes liv. Ellers forstår vi ikke, hvad de dybest set har brug for og ønsker, og hvordan vi bedst når det mål. Så bliver det bare os, der ud fra vores egne tanker laver projekter, og det er ofte ikke det, der bærer en masse frugt med sig.”

Og så vil hun gerne vise sine tanzaniske kolleger, at hun ikke er uundværlig, men har tillid til, at de godt kan klare tingene selv.

”Hvis man skulle pille nogen ud af et projekt, så skulle det gerne være mig. Det er derfor, vi som missionærer ikke længere er chefen, fordi vi ønsker at bygge et arbejde op, som på sigt kan lade sig gøre uden vores medvirken. Derfor skal tanzanierne gerne have opbygget en selvtillid og tro på deres egne evner til at køre det videre.” ■

^ Dengang jeg voksede op i Tanzania, var missionæren ofte projektlederen eller chefen. Sådan er det ikke i dag, fortæller Charlotte Bech.

LARS DYSAGER
LÆGE OG MEDLEM AF LM'S LANDSSTYRELSE
DYSAGER@DADLNET.DK

LÆR **GODT SAMARBEJDE** AF JESUS

Samarbejde er definerende for det at være menneske. Som læge ser jeg ofte, hvordan det går, når samarbejde i kroppen lider. Det fører til smerte, fysisk og psykisk funktionstab og død. Sådan er det også med Kristi legeme, men heldigvis har vi som Guds menighed en far og herre, som er almægtig og elsker sin menighed. Tilmed er han os nær og kan og vil helbrede og samarbejde med os til menneskers bedste.

Det erfarer vi ofte i Guds menighed. Særligt nye kristne kan med strålende øjne fortælle, hvor fantastisk et samarbejdende fællesskab, de er kommet ind i. Ja, et legeme, som fungerer ved vor Herre Jesus Kristus. Men hvorfor oplever vi, som har været kristne i mange år, så samarbejdet så vanskeligt en gang imellem? Eller måske ret ofte for dig, der står i en lederposition?

Egentlig er det ikke svært at forstå, men det er svært at acceptere. Det handler jo om det modsatte af åndens frugter, nemlig misundelse, hidsighed, selviskhed, kliker, nid og mere af samme slags, som Paulus skriver (Gal 5,19-21).

Vejen til det gode samarbejde i menigheden er at komme til Jesus og lære af ham. Jesus siger: ”Kom til mig, alle I, som slider jer trætte (måske med dårligt samarbejde) og bærer tunge byrder (vrede, sorg, magtesløshed og modløshed på grund af samarbejdet), og jeg vil give jer hvile.” Men Jesus slutter ikke her. Han opfordrer os til at tage hans åg på sig og lære sagtmodighed og ydmyghed af ham. Det gælder også, når relationerne er svære.

KIRKEMASSAKRE I NIGERIA

OMKRING 70 KIRKEGÆNGERE BLEV ANGREBET AF ISLAMISTER UNDER KATOLSK MESSE PINSEDAG.

TEKST KARIN BORUP RAVNBORG **FOTO** PXHERE.COM

^ Angrebet kan ses som et desperat ønske om at overtage de kristne landområder, fordi ørkenen breder sig så hurtigt, at det er svært for dem at finde føde til deres kvæg.

Endnu et blodigt angreb har fundet sted på kristne i Nigeria. Denne gang foregik det under en katolsk pinsegudstjeneste i delstaten Ondo i den sydvestlige del af landet.

Ifølge det kristne medie *Morning Star News* blev kirken St. Francis Xavier Catholic Church i byen Owo angrebet ved ni-tiden pinsemorgen hen mod slutningen af gudstjenesten af fire tungtbevæbnede terrorister, der smed bomber mod kirkebygningen og skød løs på kirkegængerne.

HYRDER MENES AT STÅ BAG

I alt 70 kirkegængere blev dræbt, heraf mange kvinder og børn. Flere andre kristne blev bortført under massakren. Ifølge nyhedsbureauet *AP* var en af kirkens præster blandt de bortførte.

Det er ikke første gang, kristne i Nigeria er blevet udsat for lignende angreb. Flere islamistiske terrorgrupper står bag forfølgelserne, men indtil nu har ingen taget ansvar for massakren i Owo pinsedag.

Man mener dog, at det muligvis er en gruppe radikaliserede fulani-nomader, der ledte det blodige angreb. De har tidligere stået bag angreb på kristne i det nordlige Nigeria, men er i den senere tid begyndt også at være aktive i den sydlige del af landet omkring Ondo.

GENGÆLD MOD RESTRIKTIONER

Myndighederne i delstaten har derfor indført restriktioner på adgangen til græsningsarealerne i området, og angrebet på den kristne kirke kan ifølge *Morning Star News* være en form for hævn fra fulaniernes side. En lokalpolitiker, Adeyemi Olayemi, har til flere reportere udtalt:

”Vi har kunnet leve i sikkerhed, efter myndighederne fordrev nomaderne fra vores skovområder. Dette er et gengældelsesangreb, som har til formål at sende et djævelsk budskab til guvernøren.”

Mange af nomaderne er ikke ekstremistiske, men nogle få har tilsluttet sig radikale islamistiske bevægelser. Angrebet kan derfor ses som et desperat ønske om at overtage de kristne landområder, fordi ørkenen breder sig så hurtigt, at det er svært for dem at finde føde til deres kvæg.

LIGGER HØJST PÅ RANGLISTEN

Nigeria er det land, hvor flest kristne blev dræbt eller kidnappet det seneste år, ifølge *Open Doors' 2022 World Watch List*.

Også når det gælder antallet af angreb på kirker, ligger Nigeria højt på verdensranglisten – kun overgået af Kina. ■

Konferencen Echo, som Indre Mission står bag, bliver afholdt til september. Den er målrettet dem, som gerne vil udfordre de traditionelle rammer.

Ny konference lægger vægt på netværk

DER ER EN SÆRLIG LINJE FOR LEDERE OG PRÆSTER PÅ ECHO-KONFERENCEN TIL SEPTEMBER.

TEKST NICKLAS LAUTRUP-MEINER

En ny konference lægger op til at nyfortolke ideen om kristne konferencer på dansk jord ved at fokusere mere på netværk mellem deltagere og skræddersyede seminarer, der er tilpasset mange forskellige grupper i menigheden.

Sådan lyder det fra Dyveke Nepper, der er konsulent i Indre Mission, der sammen med Indre Missions Unge står bag konferencen, der afholdes i Kolding fra 23.-25. september.

”Echo er målrettet dem, som gerne vil udfordre de traditionelle rammer og gerne vil have lidt mere smæk på, dem der, måske har savnet et sted, hvor der er højt til loftet og mulighed for dialog – også om de mere komplekse emner.”

Undervejs er der lagt særlig vægt på en linje kun for kristne ledere og præster, der får deres egen lounge, hvor de kan møde hinanden.

Konferencens hjemmeside er udelukkende på engelsk ligesom meget af konferencen også kommer til at foregå på engelsk. Det afspejler, at gruppen, der har planlagt konferencen, har kigget ud over Danmarks grænser for at finde talere. To af hovedtalerne er amerikanske, lutherske præster, mens den sidste er australier, og flere af seminarholderne kommer også fra udlandet. Der er dog mulighed for tolkning undervejs.

Blandt emnerne er sabbattens betydning i dag, hvad det vil sige at være luthersk i det 21. århundrede, hvordan man forstår generation Z eller at modvirke ”deconstruction”, som det kaldes i den engelsksprogede verden, når mennesker med baggrund i kirke og tro, frasiger sig troen, fordi den føles som et skuespil.

NY KOMMUNIKATIONSCEF I BIBELSELSKABET

Den 1. august begynder 58-årige René Ottesen i en nyoprettet stilling som kommunikationschef i Bibelselskabet, hvor han får ansvar for at binde husets kommunikation sammen til glæde for givere, kirker, kunder og alle andre interesserede.

René Ottesen kommer fra en stilling som generalsekretær i Open Doors.

DANMISSION 200 ÅR

Med et års corona-forsinkelse fejrede Danmission sit 200-års jubilæum i Københavns domkirke den 1. juni.

Danmission blev dannet i år 2000 ved en fusion mellem Dansk Santal Mission og Det Danske Missionsselskab, der blev stiftet i 1821.

NY KFS-GENERAL

KFS har ansat Jakob Skovgård Højlund som generalsekretær fra 1. september.

37-årige Jakob er velkendt med og i KFS. Ud over engagement som studerende i Aarhus var han i syv år forstander for KFS' Ledertræningscenter i Ødsted.

De sidste to år har Jakob været sognepræst i Norge. Som generalsekretær afløser han Christian Rasmussen, som skal være generalsekretær i Israelsmissionen.

PRÆSTER ØNSKER **OPGØR MED ARVESYNDEN**

I NY DEBATBOG MENER FOLKEKIRKEPRÆSTER, AT **BEKENDELSESSKRIFTERNE SKAL AFSKAFFES**, SÅ FOLKEKIRKEN KOMMER I ØJENHØJDE MED DANSKERNE.

TEKST NICKLAS LAUTRUP-MEINER **FOTO** PXHERE.COM

Der skal gøres op med det lutherske syn på mennesket som en synder, der ikke har mulighed for at bidrage til sin egen frelse. For Gud vil ikke straffe sin skabning med død, evig straf og pine.

Det mener en gruppe bestående af en sognepræst, en tidligere sognepræst og en professor i teologi, der sammen netop har udgivet bogen *Må vi være her – Folkekirken efter Luther*.

ET SADISTISK SYN PÅ GUD

Forfatterne Louise Højlund Franklin, Anders-Christian Jacobsen og Liselotte Horneman Kragh argumenterer i bogen for, at danskerne ikke forstår eller vedkender sig bekendelsesskrifternes syn på arvesynd, nåde, fortabelse og frelse.

Problemet er først og fremmest den lutherske fortolkning af Bibelen, som både fremstiller Gud som "sadist" og beskriver mennesket på en måde, der ikke passer til oplevelsen i 2022, skriver forfatterne i et indlæg på *altinget.dk*:

"Mennesker føler sig ikke syge til døden af en arvet syndighed, som de ikke selv har nogen indflydelse på. Mennesker i 2022 oplever, at livet byder på både godt og ondt. Folkekirken skal hjælpe mennesker med at leve i dette spændingsfelt."

<

Forfatterne til den nye debatbog ønsker sig en kirke, der minder mere om den ortodokse tradition, som ifølge forfatterne betoner et mere positivt syn på mennesket end den lutherske.

Derfor kalder forfatterne til et opgør med Luther og ønsker sig en kirke, der minder mere om den ortodokse tradition, som ifølge forfatterne betoner et mere positivt syn på mennesket:

”Det dybeste i os er ikke synden, men gudbilledligheden, vores nære fællesskab med Gud, og dette er vores værn mod synden,” hedder det i bogen, der også kalder til et opgør med folkekirkens liturgi, fordi den indeholder samme teologiske lære.

SVÆRT AT SE, AT PRÆSTERNE BLIVER BEGRÆNSET

Men på den baggrund bør forfatterne overveje, om de ikke hellere skulle starte en frikirke, lyder det fra professor emeritus Niels Jørgen Cappelørn. Indfører man større frihed i ritualerne, vil det også blive vanskeligere at genkende folkekirken fra sted til sted.

”Det vil føre til folkekirkens opløsning”, advarer han i *Kristeligt Dagblad*.

Samme avis’ leder udtrykker også ringe forståelse for bogens projekt. Alene forfatternes positioner i dansk teologi gør det vanskeligt at acceptere bogens præmis om, at der ikke er plads til deres synspunkter i folkekirken. Det er også svært at se, hvordan bekendelsesskrifterne kan være en begrænsning for præster i folkekirken i dag, skriver debatredaktør Johannes Henriksen:

”Der har ikke været en læresag siden 1996 … Ingen biskopper eller andre har i nyere tid argumenteret for at føre flere læresager.”

Men forfatterne ønsker ikke at forlade folkekirken og ser sig selv som repræsentanter for en lang række præster, der ikke kan se sig hjemme i bekendelsesgrundlaget.

”Mange går med det i det skjulte og håber blot, at de ikke bliver opdaget. Det er ikke holdbart,” siger Louise Højlund Franklin, og hendes medforfatter Anders-Christian Jacobsen supplerer:

”Vi argumenterer for, at man ændrer formaliteterne, så de svarer til, hvad der i høj grad allerede foregår i folkekirken. I dag er det nærmest sådan, at så længe man kalder sin fortolkning luthersk, kan man slippe af sted med nærmest alt.” ▪

AFDELINGSMISSIONÆR ANSAT I SØNDERJYLLAND-FYNS AFDELING

Peter Nissen ansættes som afdelingsmissionær i Sønderjylland-Fyn afdeling 1. august 2022. Ansættelsen er på 80 procent, da han er ansat i en 20 procent-stilling i KNUS (Kristent Netværk omkring Udfordret Seksualietet) indtil 31. december 2023, hvorefter han går op på 100 procent i afdelingen.

45-årige Peter Nissen har tidligere været frimenighedspræst i Bramming og er p.t. konsulent hos Felix Rejser.

NORDSJÆLLANDS AFDELING HAR VALGT NY FORMAND

Kenneth Engell Nielsen er valgt til ny formand for LM Nordsjællands afdeling. Kenneth har været medlem af afdelingsstyrelsen siden 2020, er tidligere missionær i Etiopien, kaldet prædikant i Nordsjælland og næstformand i bestyrelsen for missionshuset Bethania i Hillerød.

NY PRÆST I FRIMENIGHEDEN VESTERHAVSKIRKEN

Fra den 1. september er Kasper Beck Drejer ansat som præst i Vesterhavskirken i en 75 procent-stilling.

26-årige Kasper har en bachelor i teologi fra Dansk Bibel-Institut og Københavns Universitet. Han er lige nu deltidsforkynder i Hvidovre Frimenighed og ungdomskonsulent i LMBU.

Kasper er gift med Malene, der er fysioterapeut. Parret bor i København, men flytter til Esbjerg i løbet af sommeren.

Vi er en støtte for både lokale og danske kolleger

HANNE OG JENS ERIK AGERBO ER **TEAMLEDERPAR FOR LM I TANZANIA**. UD OVER MANGE ADMINISTRATIVE OPGAVER FYLDER PERSONALEPLEJE MEGET I DERES ARBEJDSLIV.

TEKST OG FOTO KAJA LAUTERBACH

”Vi er nødt til at sige, at det er en livsstil at være teamlederpar for LM i Tanzania.”

Det siger Hanne og Jens Erik Agerbo, som har haft opgaven siden 2019.

”Nogle gange føler vi, at kontoret her i Dar es Salaam er en filial af sekretariatet i Hillerød. Rigtig meget af vores tid går med administration, men samtidig føler vi en gang imellem, at der er langt hjem – kultur, tempo og forventninger er bare så anderledes her.”

”Alt lander på vores bord. Budgetter, ejendomme, administration og reparation af biler, køb af nyt køleskab. Kulturen er sådan, at ’chefen’ skal ind over det,” siger Jens Erik og tilføjer, at man skal erkende, at det ikke er er 8-16-job.

ALLE HAR BRUG FOR AT BLIVE SET

Som teamleder har Jens Erik også personaleansvar – både for missionærer, volontører og de nationale medarbejdere.

Når det gælder de danske kolleger, er der stor fysisk afstand, men en meget flad kultur, hvor man siger tingene lige ud.

”Det er anderledes med de 23 tanzaniske medarbejdere. For dem ligger det i kulturen at se os som toppen i en trekant, og nogle gange skal vi gætte os til, hvad en national medarbejder gerne vil fortælle os,” siger Hanne.

”Men de har alle brug for opmærksomhed fra os, og vi vil gerne vise, at vi vil dem uanset nationalitet. Vi ønsker, at de nationale medarbejder kan blive så trygge ved os, at de tør komme og sige til os, hvordan de har det, og hvad de ønsker. Men det er et langt sejt træk at skabe tillid.”

Hun gør altid meget ud af at stoppe op og hilse på de ansatte havefolk og hushjælpere, når hun går forbi dem – både i Iringa og Dar es Salaam.

”Det er en måde at vise dem på, at jeg ser dem.”

ET ELLER ANDET MÅ VÆRE LYKKEDES

LM ejer bygninger og grunde i både Dar es Salaam og Iringa, der ligger otte timers kørsel fra hinanden.

De to grunde bestyres af Six Nganga og Danford Kipapi, der begge har arbejdet for LM i over 30 år.

”Six er i Dar es Salaam, så ham er vi tæt på i det daglige, men vi tager ofte til Iringa, så vi også kan være sammen med Kipapi,” siger Jens Erik.

Fra 2005-2009 arbejdede Hanne og Jens Erik i Soma Biblia i Iringa, og da de rejste tilbage til Danmark, overgav de deres arbejde til Kipapi, der havde været ansat hos LM til praktiske opgaver i en del år.

De følte imidlertid ikke helt, at de var blevet færdige med arbejdet i Tanzania og sagde, at de måske ville komme tilbage efter ti år. En dag sendte Kipapi en besked, hvor han spurgte: Nu er der

gået ni år – hvornår kommer I?

”Det var meget rørende og viser, at så må et eller andet da have lykkedes,” siger Jens Erik.

INGEN MÅ OPLEVE TILLIDSBRUD FRA DERES LEDER

Hvis Hanne og Jens Erik hører, at en af medarbejderne i Iringa oplever noget svært, tager de på besøg, så hurtigt det er muligt.

”Men vi tager altid Kipapi med, når vi tager på besøg hos vedkommende,” si-

Hanne og Jens Erik Agerbo ønsker, at de nationale medarbejdere i Tanzania kan blive så trygge ved dem, at de tør komme og sige, hvordan de har det.

ger de.

"Det er vigtigt, at han ikke bare fortæller os personlige ting videre, men spørger medarbejderen, hvor meget vi må vide, så vedkommende ikke føler et tillidsbrud fra deres lokale leders side."

Men Hanne og Jens Erik tager ikke kun til Iringa, hvis der er problemer. I det hele taget gør de meget for at skabe en åben atmosfære, så medarbejderne i Iringa også bliver orienteret om det, der skal ske – det er ikke andet end rimeligt, mener Jens Erik. ■

SØREN AALBÆK RØNN
GYMNASIE- OG STUDENTERSEKRETÆR I KRISTELIGT FORBUND FOR STUDERENDE
SOEREN@KFS.DK

SKRIFTEMÅLET HJÆLPER MIG TIL AT **KÆMPE MOD SYNDEN**

I sin lille katekismus skriver Martin Luther om skriftemålet under overskriften: "Hvorledes man skal lære jævne folk at skrifte." Selv er jeg opdraget blandt og af jævne missionsfolk, men blev først sent introduceret for skriftemålet.

Da jeg første gang gik til skrifte som 20-årig, oplevede jeg det enormt frigørende. Siden har jeg fået etableret en relation til en mentor, som også agerer skriftefar for mig.

Jeg hørte engang en præst fortælle i et foredrag, at han vred sig, hver gang han skulle mødes med sin skriftefar. Han håbede, at skriftefaren var blevet syg, eller at noget var kommet i vejen. Alligevel gav han det sin varmeste anbefaling. Det kan jeg genkende. For skriftemålet tjener flere vigtige funktioner.

Først og fremmest gør skriftemålet tilgivelsen fysisk og mærkbar. En kristen bror rører ved mig og tilsiger mig den tilgivelse, som kan være så svær at tro på. På Jesu Kristi vegne og med bibelsk mandat vel at mærke. Jeg kunne også bare have bedt om tilgivelse derhjemme – og det gør jeg – så skriftemålet gør mig ikke mere tilgivet, men sjælesørgerisk gør skriftemålet en stor forskel.

Dernæst: Min synd negligeres ikke. Det tages derimod alvorligt, at jeg er en synder, som uden Jesu nåde går fortabelsen i møde. Jeg kan så nemt nå til et sted, hvor jeg bilder mig ind, at jeg jo dybest set er god nok. Min attitude bliver som cykelrytteren Rolf Sørensens, da han reflekterede over sit dopingforbrug: "Jeg var en festryger blandt stiknarkomaner."

Skriftemålet er med til at holde mig fast på evangeliets radikale sandhed: At jeg er en synder, frelst alene på grund af Jesu nåde mod mig.

Og sidst, men ikke mindst: Skriftemålet hjælper mig til at kæmpe mod synden. Når jeg bekender min synd under skriftemål, bliver den også sværere at slå hen som ubetydelig. For når noget er sagt højt, fremstår det pludselig mere virkeligt.

Jeg vil gerne anbefale denne lidt oversete kirkelige praksis. Både til dig, som kæmper med selvbebrejdelse og troen på alle dine synders nådige forladelse, og til dig, som har svært ved at se det relevante i det.

DAUGHTERS OF CAMBODIA

Den kristne organisation Daughters of Cambodia driver et hjælpecenter i Phnom Penh for tidligere prostituerede.
På centeret lærer de kreative færdigheder, så de kan forsørge sig selv og familien.
Derudover giver Daughters hjælp i form af socialrådgivning og medicinsk behandling.

STØT ARBEJDET

LM har i flere år haft missionærer og volontører engageret i undervisning af kvinderne i Daughters.

Vær med til at støtte arbejdet via MobilePay 66288. Mærk din gave "Daughters".

SARA LÆRER TIDLIGERE PROSTITUEREDE **OM TILGIVELSE**

"JEG KAN IKKE FORESTILLE MIG DET, DE GÅR IGENNEM, MEN **JEG VED, AT DE HAR BRUG FOR GUDS KÆRLIGHED**," SIGER MISSIONÆR SARA HANSEN, DER UNDERVISER PÅ DAUGHTERS OF CAMBODIA.

TEKST KARIN BORUP RAVNBORG **FOTO** PRIVAT

"Arbejdet gør mig ydmyg, men også overrasket over, hvor meget mennesker kan blive udsat for."

LM-missionær Sara Hansen har siden marts sidste år boet med sin familie i Cambodjas hovedstad og har nu i godt et år arbejdet med undervisning af tidligere prostituerede på centeret Daughters of Cambodia. Det er en opgave, den 38-årige pædagog var meget spændt på at gå ind i, inden hun rejste ud, fordi det ikke er en målgruppe, hun har erfaring med at hjælpe.

UNDERVISER I BØRNEOPDRAGELSE OG TILGIVELSE

Familien Hansen flyttede fra Københavner-forstaden Karlslunde til millionbyen Phnom Penh sidste forår, og den første tid gik med corona-karantæne og indflytning. Desuden blev en stor del af byen lukket ned på grund af smittefare, da parret startede på sprogskole, og deres to børn måtte gå i skole online.

Derfor gik der noget tid, før Sara kunne starte sit arbejde på Daughters, men siden juni sidste år har hun været der regelmæssigt to-tre dage om ugen. Hun underviser i såkaldte "life-skills" – emner som forældreskab, børneopdragelse og børns udvikling og i de lidt dybere emner som tilgivelse, anerkendelse af følelser og det at tage svære beslutninger. Undervisningen foregår på engelsk og bliver oversat til khmer.

Mange af kvinderne bærer rundt på en kæmpe bagage, når det handler om at tilgive, fortæller Sara.

"Jeg ved godt, at jeg på ingen måde kan sætte mig ind i den situation, klienterne står i. Jeg kan ikke forestille mig alt det, de går igennem, men jeg ved, at de har brug for at høre om og opleve Guds kærlighed og vide, at der er en, der er større end det, de har været udsat for."

Hun prøver at bruge sine kreative evner til at inddrage kvinderne i undervisningen.

”Det kan være med samtalekort, hvor de skal gå rundt og stille hinanden spørgsmål, eller rollespil, der handler om en hverdagssituation mellem mor og barn. Mit fokus er, at kvinderne lærer at anerkende følelser, og rollespil kan få dem til at se, hvad der sker, hvis de som mødre reagerer med vrede over for barnet, og hvad der sker, hvis de ikke gør.”

OPLEVER IKKE KUN MIRAKLER I ARBEJDET

Nogle gange hjælper Sara på et af de kreative værksteder, og hun er også med til at kvalitetssikre de produkter, der bliver solgt i centerets butik.

”Det er tydeligt, at samtidig med at centeret er et sted, hvor vi hjælper kvinderne, er det også en forretning, der skal løbe rundt for at skaffe penge til arbejdet. Det mærkes særligt lige nu, hvor der ikke er så mange indtægter fra turister, som der plejer at være. Nu er der lige kommet en stor ordre fra et firma, som gerne vil have lavet computertasker med deres logo på. Så bliver alle sat i sving – selv dem, som normalt arbejder på de andre værksteder.”

Det kan være overvældende at høre klienterne fortælle om deres vilkår. Desværre sker det indimellem, at en af dem falder tilbage til det gamle liv i prostitution, fortæller Sara.

”Det er ikke kun mirakler, man oplever her. Men jeg ser, hvordan mange af kvinderne klynger sig til Gud og søger hjælp i forbøn for sig selv og for familiemedlemmer. Når man ikke har et sundhedssystem, og mange heller ikke har en familie eller et netværk, der kan hjælpe, så er det fantastisk, at vi har en Gud, der kan gribe ind.” ■

^

Bruger du mobilen som babysitter? Må man som mor gerne blive vred? Hvordan træffer du vigtige beslutninger?
Det er nogle af de spørgsmål, som Sara Hansen får kvinderne til at reflektere over, når hun underviser på Daughters.

LÆSEOPLÆRING GIVER **LIVSKVALITET** OG JOBMULIGHEDER

ET PROJEKT UD FRA DEN LUTHERSKE KIRKE ARBEJDER PÅ AT FORBEDRE MASAIERNES LÆSEFÆRDIGHEDER. MANGE MASAIER ER – LIGESOM NASERIAN – FLYTTET IND TIL STORBYEN I HÅB OM AT FINDE ET JOB, MEN DE HAR BEGRÆNSEDE MULIGHEDER, FORDI DE IKKE KAN LÆSE.

TEKST OG FOTO KAJA LAUTERBACH

Naserian Mbayo har ikke set fire af sine fem børn i et halvt år.

Den 30-årige masaikvinde bor i Dar es Salaam sammen med toårige Yoshua, mens resten af familien bor på en boplads i Manyara-området i den nordvestlige del af Tanzania.

Adskillelsen skyldes, at tørke har givet store problemer med at skaffe vand og mad til køerne, og mange af dem er døde. Derfor har hun været nødt at flytte til byen i håb om at finde en anden indtægtskilde.

”Men jeg tjener ikke nok til både at rejse hjem og besøge mine børn og at sende penge til deres behov,” siger hun.

Naserian sælger vand ved vejen sammen med smykker, som hun selv laver, mens Yoshua leger ved siden af. Flere hjemme på bopladsen spørger, om det ikke er ved at være den tid, hvor han

<

Thomas Lamaiga og Naserian Mabyo er to af de masaier i Dar es Salaam, der er involveret i læseoplæringsprojektet ALIL. Han er med i styregruppen, og hun lærer at læse og skrive.

»

Jeg håber, at jeg en dag – på grund af projektet – kan tjene mange penge, så jeg ikke behøver bo og arbejde her, men kan vende tilbage til min familie.

skal sendes hjem.

”Men jeg vil gerne beholde ham her, og jeg håber, at han får mulighed for at gå i skole i Dar es Salaam,” siger hun og fortæller, at kostskole er den eneste anden mulighed for børn fra Manyara-området.

UDDANNELSE ER VIGTIG FOR IKKE AT BLIVE SNYDT

Naserian har hverken lært at skrive eller læse, men nu deltager hun i undervisningsprogrammet ALIL, som den lutherske kirke tilbyder. ALIL står for Adult Literacy for Improving Livelihood.

”Jeg er rigtig glad for at gå i skole, for uden uddannelse kan jeg ikke se, hvordan det, jeg laver, kan udvikle sig,” siger hun.

Naserian møder af og til andre masaier, der er bekymrede for, om kirken vil ”købe” dem til at blive kristne ved at tilbyde dem læseundervisning.

”Jeg forklarer dem, at projektet og kirken er to forskellige ting, og at jeg tager i kirke, fordi jeg søger Gud,” siger hun og tilføjer, at hun takker Gud for de muligheder, han giver gennem projektet.

”Jeg håber, at jeg en dag – på grund af projektet - kan tjene mange penge, så jeg ikke behøver bo og arbejde her, men kan vende tilbage til min familie.”

UDDANNELSE GIVER JOBMULIGHEDER

Thomas Lamaiga er også fra Manyara-området. De sidste tre år har han rejst frem og tilbage mellem kvæg og marker derhjemme og Dar es Salaam, hvor han arbejder som vagt.

Masaisamfundet i Dar es Salaam har valgt ham som repræsentant i den styregruppe, der står for ALIL-projektet.

”Mange masaier kommer til byen for at søge arbejde. Men rigtig mange kan ikke læse og ender som vagtfolk, da det er det eneste, de har kompetencer til,” siger han.

”Imidlertid er det begrænset, hvor mange vagtfolk der er behov for. Derfor er det vigtigt med uddannelse, så de kan få flere jobmuligheder – og måske bedre job og bedre løn.”

Han understreger, at det at læse både kan forbedre livskvalitet og jobmuligheder.

”Når masaierne ikke kan læse, forstår de ikke den kontrakt, de skriver under på. De kender hverken arbejdsbeskrivelse eller lønforhold og får dermed ikke altid det, de kunne forvente.”

Thomas tror ikke, at et projekt som ALIL ville være muligt, hvis det ikke var gennem kirken.

”Masaierne er normalt kun sammen med

ALIL – ADULT LITERACY FOR IMPROVING LIVELIHOOD

Læseoplæringsprojektet løber foreløbig i to år (2021-2023) og er støttet af DANIDA-midler via Center for Kirkeligt Udviklingsarbejde (CKU).

Hver fredag formiddag holder evangelisten Noah Lamayani Olemoloimet gudstjeneste målrettet masaier i den lutherske kirke i bydelen Mwenge i Dar es Salaam.
Det gør han op for at give masaierne noget, der er deres eget.

dem, der kommer fra det samme område i Tanzania som dem selv, men fordi kirken ikke tilhører en bestemt gruppe, samles de der på tværs," begrunder han.

Ud over læseoplæring brænder Thomas også for, at masaier må møde Jesus som frelser, og det ønske har han tilfælles med evangelisten Noah Lamayani, der hver fredag formiddag holder gudstjeneste målrettet masaier i den lutherske kirke i bydelen Mwenge. Det gør han op for at give masaierne noget, der er deres eget.

CHARLOTTE ETABLERER KONTAKT MELLEM KIRKEN OG MASAIERNE

Det er den lutherske kirke i Dar es Salaam, der driver ALIL, hvor LM-missionær Charlotte Bech bruger over halvdelen af sin arbejdstid som rådgiver.

"Min rolle er at etablere kontakt mellem kirken og masaisamfundet, og samle folk, der kan være med til at gøre en forskel. Jeg underviser ikke, for det er kirkens egne folk, der kan tale ind i kulturen," siger hun.

"Hvis ikke jeg var der, var der ikke store chancer for, at de kunne mødes, da kirken og masaierne traditionelt er fjender."

Hun oplever, at masaierne er meget taknemmelige for, at hun er en del af projektet og på deres vegne vil skubbe på over for ledelsen af kirken.

Thomas indskyder, at han håber, de kan fortsætte med at samarbejde.

Tanzanias Institut for Voksenundervisning leverer undervisningsmateriale, og i samarbejde med dem lavede Charlotte Bech forundersøgelser i målgruppen, inden projektet blev skudt i gang. På den måde fik de mulighed for at tilpasse materialerne. Det er også dem, der er garant for, at projektet lever op til lovgivningen på området. ▪

+

Interviewene til artiklen blev foretaget i februar. Siden da er der desværre sket det, at Naserian i starten af juni var nødt til at efterlade Yoshua på bopladsen hos den øvrige familie.

STØT ARBEJDET

Hjælp nomader i Tanzania til at høre om Jesus – og blive oplært i troen på ham.

Giv en gave i dag med MobilePay til 66288, og mærk din gave "nomader".

COMPOUNDERS

MW Compounders er en dansk børsnoteret investeringsforening. Foreningen er udbyttebetalende og har investeret i 20-30 globale compounder-aktier.

Læs mere på vores hjemmeside: www.mwcompounders.dk

Kontaktpersoner:
Johannes Møller: 61 76 69 05 Dan Wejse: 26 83 37 44

Kender du en blind eller svagsynet...? Så henvis til **KABB!**

- Bibelen og kristen litteratur på CD-lydbog
- Gratis udlån til blinde og svagsynede
- Mere end 1100 titler - og altid nye på vej
- Katalog på www.kabb.dk
- Årligt sommerstævne

Kristeligt Arbejde Blandt Blinde
tlf.: 7591 0255
post@kabb.dk
www.kabb.dk

KABB
De skal se Gud

LEJLIGHEDER I AARHUS
TÆT PÅ NATUREN – I BYEN

Gratis Parkering
Tæt på indkøb
Egen nyttehave

Hejredalsparken.dk
Vi har boligerne – Kom med din hverdag

penta byg a|s
HOVED- OG TOTALENTREPRISER

pentabyg.dk

MISSIONSKONSULENT TIL LM'S SEKRETARIAT

Som missionskonsulent får du ansvar for et eller flere af LM's arbejdslande. Du vil tage del i at ansætte, støtte og udvikle missionærer, og du vil være med til at lægge strategi for missionsarbejdet.
I LM's bagland skal du formidle – og opmuntre til engagement i – international mission.

Du har erfaring med at arbejde i andre kulturer og har en relevant uddannelse på minimum bachelorniveau. Vi opmuntrer både mænd og kvinder til at søge.

Tiltrædelse: hurtigst muligt
Ansøgningsfrist: 23. juni 2022

Læs hele stillingsbeskrivelsen på dlm.dk/job
Kontakt gerne international missionsleder Christian Lund Pedersen på clp@dlm.dk / 48207675

Luthersk Mission

Jakobs Blomster-forum

Farverivej 8, Skjern
97 35 25 21
jakobsblomsterforum.dk

FØLG LM **PÅ FACEBOOK**
facebook.com/dlmdk

LM'S BØRNEHUS SØGER ENGAGERET OG FAGLIGT DYGTIG PÆDAGOG

Vil du være med til at skabe et trygt, forudsigeligt, respektfuldt og omsorgsfuldt miljø for de 0-3-årige børn og understøtte deres udvikling og læring?

Så er muligheden der i vores vuggestue Spiren, hvor en 30 timers-stilling er ledig med tiltrædelse i august.

Læs mere om LM's Børnehus og se hele stillingsopslaget på lm.aula.dk. Eller kontakt leder leder Peter Løppenthin på 48392520 eller 72497546.

Ansøgningsfrist: 1. august 2022.
Vi forventer at holde samtaler i uge 31-32.

Ansøgning, cv samt relevante bilag sendes til:
LM's Børnehus, Skovsmindeparken 3, 3230 Græsted
E-mail: lm-bh@gribskov.dk.

LM's Børnehus er en selvejende, integreret daginstitution med 63 børn.

LM's Børnehus

UNDERVISER
TIL PRÆSTESEMINARIUM

På Phnom Penh Bible School uddannes kommende præster og ledere til kirken i Cambodja.
Du kommer til at undervise i bibelfag og teologiske fagområder på bachelorniveau samt være mentor for nogle af de studerende.
Du skal have en teologisk kandidat/-mastereksamen og gerne erfaring med undervisning, ledelse eller menighedsplantning.

Ansøgningsfrist: snarest muligt.
Læs hele stillingsbeskrivelsen på dlm.dk/job/missionaer.
Kontakt gerne missionskonsulent Christian Lund Pedersen på clp@dlm.dk / 48 20 76 75.

Luthersk Mission

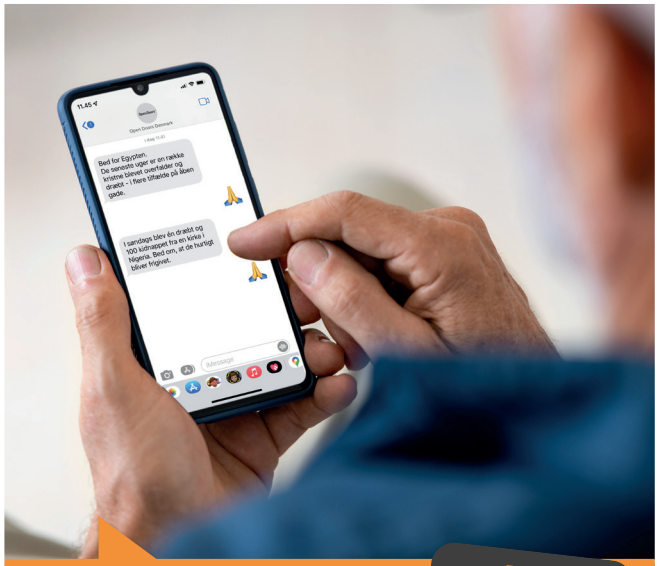

Få SMS med akutte bedeemner

Udkommer efter behov
Tilmeld dig på opendoors.dk/sms

Scan og tilmeld

Open Doors
TJENER VERDENS FORFULGTE KRISTNE

LANDEREPRÆSENTANT
TIL TANZANIA

Som landerepræsentant er din opgave at skabe trivsel og gode rammer for LM's udsendte og lokalt ansatte medarbejdere. Du er LM's primære kontakt til myndigheder og samarbejdspartnere i Tanzania samt til LM's sekretariat i Danmark.
Det ønskes yderligere at prioritere evangeliserende eller diakonale opgaver i stillingen.

Tiltrædelse: forår 2023
Ansøgning: snarest muligt
Læs hele stillingsbeskrivelsen på dlm.dk/job/missionaer.
Kontakt gerne missionskonsulent Ole Malmgaard på om@dlm.dk / 40 80 38 23.

Luthersk Mission

TRO & MISSION
Udgives af Luthersk Mission,
Industrivænget 40, 3400 Hillerød
dlm@dlm.dk / 48 20 76 60
www.dlm.dk

TRYK
Jørn Thomsen Elbo
Oplag 2.700.
ISSN 2446-4147
ISSN 1601-975X (Tro & Mission online)

ANSV. REDAKTØR
Nicklas Lautrup-Meiner
nlm@dlm.dk / 22 54 02 75

REDAKTION
Kaja Lauterbach, journalist/red.sekr.
Karin Borup Ravnborg, journalist
Ole Solgaard, journalist
Amalie Puggaard Poulsen, grafiker

Ideer og artikelforslag modtages gerne på tm@dlm.dk / 48 20 76 80.
Avisens indhold er ikke nødvendigvis udtryk for LM's ledelses holdninger.
Bibelcitater er fra den autoriserede oversættelse, © Det Danske Bibelselskab 1992.

ABONNEMENT
Danmark: 425 kr. pr. år.
Unge under 30 år: 200 kr. pr. år.
Udlandet (herunder Færøerne og Grønland): 525 kr. pr. år.
Netabonnement: 200 kr. pr. år (unge under 30 år: 110 kr. pr. år)
Alle beløb + 40 kr. i gebyr, hvis man ikke er tilmeldt betalingsservice.
Abonnementet løber, til det bliver opsagt.
Ved adresseændring bedes oplyst både gammel og ny adresse.

ANNONCER
Annoncer til næste nummer skal være redaktionen i hænde senest fredag den 24. juni 2021.
Se priser og betingelser på troogmission.dk.

NÆSTE NUMMER
Tro & Mission nr. 9/2022 udkommer 8. juli.

KODE TIL TRO & MISSION ONLINE
2. kvartal 2022:2022T&M-2kvt
1. kvartal 2022: 2022T&M-1kvt

STØT LM
Gaver til missionsarbejdet sendes til konto 2230 - 0726496390 eller via MobilePay 66288.
Se også dlm.dk/stoet.

ANDREAS KAMMERSGAARD IPSEN
FRIMENIGHEDSPRÆST
ANDREAS@TARMFRIMENIGHED.DK

JEG GLÆDER MIG OVER **MANGE PRÆSTEKOLLEGER**

Hvad laver du lige for tiden?
I Tarm Frimenighed er vi i gang med en undervisningsserie om frelseshistorien og Bibelens helt store linjer: "Den store historie". Det er heldigvis noget, som mange har givet positiv respons på. Jeg er også lige ved at være færdig med at skrive en ny bog, som bliver udgivet efter sommer. Den handler om Jobs Bog, og jeg håber, at mange kan få glæde af den.

Hvad er dine planer for den kommende tid?
Lige nu handler det i høj grad om forberedelser til næste halvår i menigheden. Der er mange brikker, som skal falde på plads, mange aftaler, der skal gøres, og mange frivillige, der skal findes.

Er der noget, der har glædet dig særligt på det seneste?
Vi har lige haft konfirmation, og det er altid en glæde at se de unge mennesker bekræfte den tro, de er døbt til. Derudover glæder jeg over, at jeg har fået så mange dygtige præstekollegaer i de andre LM-frimenigheder i Vestjylland. Da jeg blev ansat, var jeg den eneste LM-præst i afdelingen, men nu er vi blevet til en hel håndfuld, og det er bare skønt!.

Er der et forbøns- eller takkeemne, du gerne vil dele?
Vi har i frimenigheden i de seneste år fået lov til at opleve flere mennesker komme til tro på Jesus. Det har mindet mig om, at Gud stadig er virksom gennem sit ord, og at det er meningsfuldt at bede om vækkelse.

Hvad laver du i fritiden?
Jeg forsøger at holde mig i form på en romaskine i kælderen og ved at komme ud at løbe, når jeg ikke lige er skadet (hvilket jeg er lidt for ofte ...). Ellers følger jeg med i Arsenals forsøg på at rejse sig fra asken i engelsk fodbold. Og så har jeg en svaghed for rumraketter og er for tiden temmelig optaget af SpaceX's forsøg på at bygge verdens største og eneste fuldt genbrugelige raket.

Er der et bibelvers, du er særligt glad for?
Johannes 17,22: "Den herlighed, du har givet mig, har jeg givet dem, for at de skal være ét, ligesom vi er ét".

TRO & MISSION
INDUSTRIVÆNGET 40
3400 HILLERØD

FOTO: ISTOCKPHOTO

TEMA: **PARTNER I MISSION**

Det tager tid, når man er to om at bestemme. Man er nødt til at indstille sig på hinanden og bøje sig mod hinanden.

Sådan er det også med mission. Mission i partnerskab er både missionær og lokal, både det udenlandske missionsselskab og den lokale kirke. Uden partnerskab risikerer missionsarbejdet at falde til jorden, den dag missionæren tager hjem. Uden partnerskab reduceres den lokale kirke til passagersædet i arbejdet uden for deres egen hoveddør.

I dette nummer ser vi nærmere på partnerskabstanken i LM's missionsarbejde.

»
Engang var missionæren projektlederen eller chefen. Sådan er det ikke i dag. Der er sket en kæmpe kompetenceudvikling siden i forhold til uddannelse og globalisering.
Det gør, at vi som udsendinge bliver nødt til at lære den måde, man arbejder på lokalt – og også acceptere, at tingene ikke altid bliver gjort på vores måde.

CHARLOTTE BECH, SIDE 28